

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 14 (46-tieji metai) * 1986 m. BALANDŽIO - APRIL 3 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

AMERIKA DUODA GINKLŲ AFGANISTANO IR ANGOLOS LAISVĖS KOVOTOJAMS

JAV spauda praneša, kad amerikiečiai davė modernių priešlėktuvinių raketų Afganistano ir Angolos laisvės kovotojams, kad šie galėtų geriau gintis prieš sovietų malūnsparnius. Iki šiol šiems daliniams, kovojantiems už savo krašto laisvę, stengiantis pašalinti sovietų primestus komunistinius režimus, teko gintis prieš helikopterų puolimus paprastais šautuvais bei kulkosvaidžiais. Paskutinėmis žiniomis laisvės kovotojai ypač sustiprino puolimus prieš sovietų okupacinius dalinius Afganistane ir šiaurę nuo valstybės sostinės Kabul'o. Sovietų daliniai skubiai koncentruojami Darullamano, Karte-e-Shah ir Qarabagh'o vietovėse.

Šveicarų vyriausybė pranešė, kad šiomis dienomis suteikė politinį prieglobstį sovietų kareiviams, kuris buvo paimitas nelaisvės Afganistano laisvės kovotojų ir vėliau internuotas Šveicarijoje, atsisakė grįžti Sovietų Sąjungon, bet nutarė likti Šveicarijoje.

AMERIKA PAREMS SUKILĖLIUS KOVOJANČIUS PRIEŠ SANDINISTŲ VALDŽIĄ

Nors prieš keliolika dienų Atstovų Rūmai ir atmetė prezidento Reagan'o siūlomą šimto milijonų dolerių paramą laisvės kovotojams, pasivadavusiems CONTRAS vardu ir kovojantiems prieš komunistinį dabartinį režimą, valdantį Nicaragą, JAV senatas betgi tą paramą patvirtino ir, atrodo, kad ir Atstovų Rūmai dabar tą šimto milijonų dolerių sumą taip pat patvirtins. Tasai nuomonių pasikeitimas įvyko labiausiai dėl to, kad sandinistų daliniai įsiveržė į Honduras valstybę, norėdami skubiai sulikviduoti tenai esančias pagrindines CONTRAS pajėgas (jų iš viso esama apie 10,000), kol jų dar nepasiekė naujoji JAV karinė parama. Atrodo, kad ši neapgalvota sandinistų invazija privertė ir santūresnius amerikiečių kongreso atstovus pasisakyti už didesnę karinę pagalbą CONTRAS daliniams, pasiryžusiems nuversti sovietų remiamą sandinistų režimą ir įvesti tikrą demokratiją Nicaraguoje.

MOKINUKĖ ĮJUNGTĄ Į SOVIETŲ PROPAGANDOS MAŠINĄ

Jau nuo š.m. kovo 20 dienos net didieji Amerikos ir Kanados laikraščiai sentimentalai saldina vienuolikametės rusės mokinukės kelionę po JAV-es. Toji "taikos genis ir, žinoma, prokoministiniam elementui šiaurės Amerikoje duoti progos pa-

giedoti apie "taikią ir brolišką" sovietų santvarką, kuri tenori gero visiems kapitalistams. Nuostabu, kad yra daug tokių, kurie šia vilko avies kailyje komedija patinai. 1983 metais sovietai buvo surežisavę panašią sentimentalų kelionę vienai jaudinai amerikietei mokinukei Samantha Smith po sovietų rojų. Smith praėjusiais metais žuvo lėktuvo avarijoje.

KALIFORNIJOJE DREBA ŽEMĖ

Žemės drebėjimai buvo ir tebėra pranašaujami Amerikos Vakaruose, ypač Kalifornijos valstijoje. Paskutinėmis trejomis mėnesio dienomis Kaliforniją kaip tiksliai ištiko trys žemės drebėjimai. Visi trys žemės drebėjimai buvo vidutinio stiprumo, bet nuostolių padarė nedaug. Tiksliai keli asmenys buvo nesunkiai sužeisti. Užmuštų nebuvo.

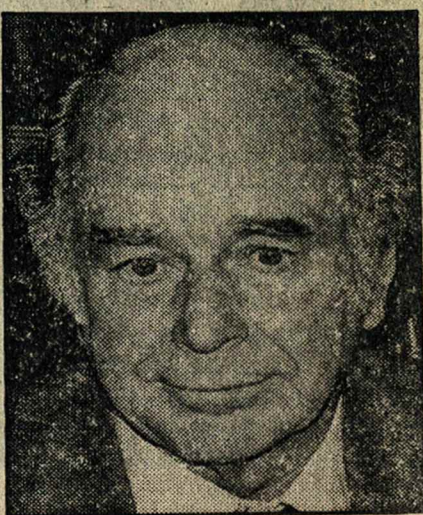
RINKIMAI P.E.I.

Mažiausioje Kanados provincijoje, Prince Edward Island, įvyks vietiniai rinkimai š.m. balandžio mėn. 21 d. Šiuo metu provinciją valdo Progresyviųjų konservatorių partija, vadovaujama premjero Jim Lee. Konservatoriai provinciniame parlamente turi 18 atstovų, o opozicijos liberalų partija, vadovaujama Joe Ghiz, turi 14 atstovų.

STALINO DUKTĖ VĖL NORI KRAUSTYTI VAKARUS

Stalino dukte Svetlana (Ailijeva) 1967 metais pabėgusi į Vakarus, ilgesnį laiką gyvenusi JAV-se ir tenai ištekėjusi už amerikiečio William Peters, 1984 metų lapkričio mėnesį staiga grįžo su dukra Olga į Sovietų Sąjungą ir apsigyveno Gruzijoje. Tuomet ji apskelbė spaudai, kad labai klydo bėgdama į Vakarus ir kad jai niekas nepatiko Vakaruose, išskyrus Quaker'ių religinę mokyklą Anglijoje, kurią lankė jos dukterė Olga. Kremlius tada jai gražino pilietybę (ji savo sovietinį pasą buvo demonstratyviai sudeginusi). Dabar gi JAV valstybės departamentas praneša, kad Svetlana su dukra (kuri tebėra JAV-ių pilietė) apsiskaitė Amerikos konsulate ir teiravosi kaip jos dukterė ir ji pati galėtų išvykti ir vėl į Vakarus. Svetlana, 59 metų amžiaus, norėtų, kad jos dukterė Olga, 14 metų amžiaus, galėtų ir vėl lankyti Quaker'ių mokyklą Didžiojoje Britanijoje. Sovietų žurnalistas Viktor Louis, kuris šią žinią paskelbė, tvirtina, kad vargu ar Svetlaną sovietų vyriausybė išleis. Jos dukterė betgi galėtų išvykti.

• Sovietų bazėje Afganistane Tadžikistano kilmės sovietų kareiviai sukilo prieš savo karininkus. Kautynės truko visą dieną, žuvo apie 80 sovietų karių. Paaiškėjo, kad tai įvyko praėjusį rudenį.

JACQUES HEBERT

SENATORIUS HEBERT BADO STREIKĄ BAIGĖ

Išbadavęs beveik 21 dieną (trūko tik vienos valandos), senatorius Jacques Hebert savo bado protestą baigė, kai grupė asmenų, vado-

vaujama buvusio ministerio ir parlamento nario Jean Chretien, pažadėjo sukelti pakankamai pinigų, kad Kanados jaunimo apmokymo programa KATIMAVIK ir toliau galėtų gyvuoti ir kad apie 600,000 jaunų kanadiečių bedarbių nebūtų palikti be pagalbos. Konservatorių vyriausybė atsisakė KATIMAVIK pratęsti, nes anot jos, ji jau kitokiais būdais padeda ti jauniems bedarbiams ir dar ateityje būsimi pradėta, Brian Mulroney pažadu, kitokia ir efektingesnė programa už Katimavik. Iki šiol tos naujos programos apmattai nežinomi. Senatorius bebadaudamas prarado 25 svarus, bet patenkintas, kad sugebėjo atkreipti kanadiečių dėmesį į sunkią jaunimo darbinimo problemą.

TARNYBA WASHINGTON'E

Vasaros darbai Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washington'e priima internus. Reikia, kad būtų sulaukę 18 metų, JAV piliečiai, turėtų automobilį savo darbe Washington'e, mokėtų savo autos ir anglų kalbą, būtų studijavę politinius mokslus, žurnalizmą, Pabaltijos ar Sovietų Sąjungos pažinimą, istoriją ar tarptautinius santykius.

Lietuviai, norintieji šią vasaros tarnybą gauti, turi kreiptis į Amerikos Lietuvių Tarybą, 2606 W. 63-rd St., Chicago, IL. 60629, pridėdant ir pagrindines informacijas apie save. Prašymą reikia atsiųsti iki balandžio 30 d.

Jungtiniam Pabaltiečių Komitete atsiras ir laisva vieta pilnai Public Relations direktoriaus tarnybai. Kandidatuojantieji turi kreiptis į Altą arba į minėtą Komitetą.

PRANEŠA ALTA:

SVARBUS LEIDINYS APIE OSI BYLAS

Adv. P. Žumbakis paruošė rūpestingai parengtą išsamų leidinį "Soviet Evidence in North American Courts", kuriame iškeliama neleistinas panaudojimas sovietinių įstaigų parūpinamų dokumentų bylose dėl pabaltiečių ir ukrainiečių, kaltinamų dėl nacių padarytų nusikaltimų. Amerikos Lietuvių Taryba nupirko 100 egzempliorių šio leidinio, dalį išsiuntinėjo savo skyrių pirmininkams išdalinti amerikiečiams ir kitą dalį panaudojo išdalinant Washington'o pareigūnams.

POLITINIŲ KALINIŲ SĄRAŠAI

Dienraštis "St. Petersburg Evening Independent" 1985 m. gruodžio mėnesį paskelbė ilgą sąrašą Sovietų Sąjungos kalėjimuose laikomų politinių, sąžinės kalinių, kuriems ragina siųsti laiškus. Tuose sąrašuose paskelbta ir daugelis lietuvių: V. Marmus, E. Abrutienė, J. Bagdonas, J. Bieliauskienė, V. Bogušis, A. Cehanavičius, P. Cidzikas, J. Daujotas, B. Gajauskas, A. Grigas, H. Jaskunas, M. Jaskuniene, M. Jurevičius, V. Karaliūnas, J. Kaušienė, D.D. Kelmelienė, Vl. Lapienis, V. Lazinskas, P. Lukasevičius, P. Paulaitis, P. Pečeliūnas, V. Petkus, E. Sasnauskaitė, J. Saunorius, V. Skudis, G. Stanelytė, dr. Alg. Statkevičius, kun. A. Svarinskas, kun. A. Tamkevičius, D. Tamulytė, Antanas Tietuskas.

Dauguma jų kaliniai, o kai kurie šeimos nariai, varginami, sekami namuose.

PASKAITA SINAGOGŲ APIE LIETUVIŲ-ŽYDŲ SANTYKIUS

Chicago's miesto centre esančioje "Kol Ami" sinagogos vadovybė pakvietė Alt. inf. direktorių kun. J. Prunskį, vasario 28 d. skaityti paskaitą apie lietuvių-žydų santykius. Sinagogos leidiny "The Voice" iš anksto buvo apie tai išspausdintas pranešimas su paskaitininko nuotrauka ir suglausta biografija.

Prieš paskaitą sinagogos kantorius pagiedojo šv. Pranciškaus Taikos maldą. Savo paskaitoje kun. J. Prunskis išryškino, kad nepriklausomoje Lietuvoje žydai turėjo kultūrinę ir ekonominę autonomiją, Lietuva turėjo net žydų ministerių. Lietuvoje buvo visame pasaulyje pagarsėjusios žydų teologinės mokyklos. Negalima lietuvių kaltinti dėl nacių padarytų nusikaltimų. Priminė, kad naciizmas yra miręs ir dabar reikia kovoti ne prieš tuos lavonus, o prieš raudonuosius nacius-Sovietų Sąjungą, kuri lygiai skriaudžia ir žydus ir lietuvius. Paskaita buvo šil-tai priimta.

XVI-TOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS MONTREALYJE jau šešioliktą kartą paskirs Vinco Krėvės Literatūrinę premiją už grožinės lietuvių literatūros kūrinių, dar nepremijuotą ir išleistą 1984-1985 metais laisvajame pasaulyje. Leidyklos arba patys autoriai prašomi siųsti bent du egzempliorius 1984-1985 metais išleistųjų knygų šiuo dabartinės Liet.Akad.Sambūrio Montrealyje pirmininės adresu: Mrs. Regina Piečaitis, 6121 LaSalle Blvd., VERDUN, Que., H4H 1P7, CANADA.

Vertinimo (jury) komisijos sudėtis bus paskelbta netrukus.

Ši premija skiriama kas antri metai jau nuo 1952-ųjų metų ir iki šiol ją yra laimėję sekantys mūsų rašytojai: Jonas AISTIS, Jonas MEKAS, Algimantas MACKUS Kostas OSTRAUSKAS, Vincas RAMONAS, Marius KATILISKIS, Antanas VAICIULAITIS, Liūnė SUTEMA, Kazimieras BARĖNAS, Juozas KRALIKAIŠKAS, Eduardas CINZAS, Tomas VENCLOVA, Henrikas NAGYS, Eduardas CINZAS (antrą kartą) ir Kazys BRADŪNAS.

Autoriai ir leidyklos prašomi įsidėmėti, kad neat-siųstos knygos nebus svarstomos. Visos knygos turi būti atsiųstos iki šių metų gegužės mėn. 4-tos dienos.

Lietuvių Akademiniis Sambūris
Montrealyje (Kanadoje)

WASHINGTON'AS PRIMENA SKRIAUDAS LIETUVIAMS

JAV Atstovų Rūmuose vasario 20 d. buvo iškeltas Sovietų Sąjungos laikomų politinių kalinių klausimas. Išvardinti ir lietuvių Helsinkio Grupės kaliniai: Viktoras Petkus, Vytautas Skudis, Algirdas Statkevičius, Balys Gajauskas. Taip pat priminti Tikinčiųjų Telsėms Gintų Komiteto nariai: kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, ir įtartinose aplinkybėse žuvęs kun. Juozas Zdebskis.

APIE KOMUNISTŲ GENOCIDĄ HOLOCAUST MUZIEJŲ

Pradėjus Washington'e organizuoti statybą vadinamo Holocaust Muziejaus, kur bus pavaizduoti nacių nusikaltimai naikinant žmones, Amerikos Lietuvių Taryba vasario 20 d. išsiuntė JAV prezidentui raštą, kuriuo, pri-tariant šiam planui, pabrėžiama, kad reikia tame muziejuje pavaizduoti ne vien nacių genocidą, bet taip pat ir Sovietų Sąjungos vykdytą žmonių naikinimą - Maskvoje suplanuotą badu Ukrainoje, deportacijomis į Sibirą ir tiesioginiais žudymais. Maskva yra sunaikinusi daug milijonų žmonių ir tai turi būti dokumentais, nuotraukomis ir kitais eksponatais atžymėta Holocaust Muziejuje, kuris steigiamas su JAV moraline ir materialine parama.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS ATSTOVŲ RŪMUOSE

JAV Atstovų Rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko kovo 4 d. Invokaciją sukalbėjo Amerikos Lietuvių Tarybos pakviestas kun. Valdemaras Cukuras.

Kun. Cukuro malda buvo išspausdinta tos dienos "Congressional Record" pirmame puslapyje. Šalia buvo įdėti kongresmeno Annunzio pateikti kun. Cukuro biografijos pagrindiniai duomenys.

"Congressional Record" išspausdino ir tą dieną pasakytą kongresmeno Annunzio kalbą, ginant Lietuvos teises į laisvę.

...ALTO delegacijoje dalyvavo apie 20 vietos veikėjų. Iš Čikagos buvo nuvykęs Amer.Lietuvių Tarybos atstovas inž. Stasys Dubauskas, kuris kongresmeniui Frank Annunzio už minėjimo pravedimą įteikė ALTO vardu 6 tomus "Encyclopedia Lituanica". Dėkojant senatoriui Paul Simon už lietuviškų reikalų rėmimą ALTO vardu buvo įteikta dr. A. Geručio "Lithuania 700 Years" ir J. Pajaujo "Soviet Genocide in Lithuania".

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBOS POSĖDIS

Savo būstinėje Čikagoje Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba kovo 14 d. sušaukė posėdį, kurį pravedė pirm. Teodoras Blinstrubas.

Tarpe kitų reikalų, buvo aptarti OSI bylų reikalai. Nusistatyta tęsti internų tarnybą prie Jungt. Pabaltiečių Komiteto. Papasakojo apie savo pastangas paveikti NBC televizijos tinklą, kad numatytą programą neduotų tendencingos medžiagos prieš pabaltiečius. Inž. St. Dubauskas papasakojo apie Vasario 16-tos minėjimą JAV kongrese, kur jis dalyvavo ALTO pasiūstas. Inž. Gr. Lazauskas painformavo, jog Vasario 16-tos minėjimų proga skyriams buvo pasiūsta reikiamos medžiagos ir pasiūsti laišškai kongreso nariams, kad būtų ten minima Vasario 16-toji, kas ir buvo pasiekta.

Kun. J. Prunskis papasakojo apie jo laikytą paskaitą Čikagos žydų sinagogoje, aiškinant apie žydų turėtas laisves Lietuvoje ir apie netikslumą nacių nusikaltimus primesti lietuviams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš ansio susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

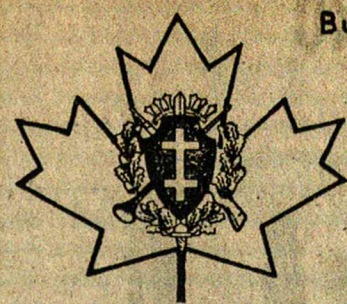
JUNGTINIS PABALTIEČIŲ KOMITETAS IR AMERIKIEČIAI PROTESTUOJA

Iš Washington'o pranešama, kad dėl š.m. kovo mėnesio 12 d. "Highway to Heaven" serijos epizodo, pavadinto "The Torch", ir vaizduojančio neonacių niekšą Jan Baltic vardu, protestą NBC televizijos vadovams pareiškė JAV senatoriai Riegel, Levin bei kongresmenai Carney, Donnelly ir Ritter Senate ir atstovų Rūmuose. Jungtinis Pabaltiečių Komitetas nusiuntė protesto laiškus NBC televizijos pareigūnams. Sen. Riegel savo laiške pareiškė, kad neonacio charakteriui parinkimas Jean Baltic vardo įžeidžia Amerikos pabaltiečius ir jų visą bendruomenę. Tokie reiškiniai gali sukelti etninę neapykantą ir netoleranciją, o tos savo keliu, įtampą ir nesusipratimą pabaltiečių atžvilgiu. Panašų susirūpinimą yra pareiškęs ir American Jewish Committee Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Jungtinis Pabaltiečių Komitetas siūlo siųsti protesto laiškus bei telegramas dėl "Highway to Heaven" programoje pabaltiečių šmeižimo šiuo adresu: Mr. Grant Tinker, chairman - NBC Entertainment, 30 Rockefeller Plaza, New York, N.Y. 10020, USA

Ž e m i a u -

BALTŲ VETERANŲ KARIŲ SUVAŽIAVIME "LIETUVIŲ NAMUOSE" TORONTE. Iš kairės: Stasys JOKUBAITIS, pagrindinė kalbėtoja ministrė dr. Lily MUNRO, Tėv. Augustinas SIMANAVIČIUS, OFM, Majoras-Generolas B.J. LEGGE, ministris (MPP) Jury SHIMKO, buvęs ministris S. HAIDASH ir Leit. Pulk. M.A. STEVENSON Nuotraukos: St. Varankos

Buvusiam Lietuvos Šaulių Sąjungos Nepriklausomoje Lietuvoje ir jos atkūrejiui Tremtyje, – Centro valdybos pirmininkui, Sąjungos garbės nariui, Klaipėdos Krašto atvadavimo iniciatoriui – dalyviui, "Trimto redaktoriui" publicistui, rašytojui

ALEKSANDRUI MANTAUTUI – MARCINKEVIČIUI mirus,

jo sūnui, prof. dr. Vaidevui A. MANTAUTUI, L.Š. Sąjungos Tremtyje garbės pirmininkui ir jo šeimai bei artimiesiems gilią šaulišką užuojautą reiškia –

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS KANADOJE PIRMININKAS IR VALDYBA

K l a j ū n a s

ŽODŽIAI IŠ GULAGO

(Iš Kronikos Balso nr.6.)

- * Sudiev, sudiev, rūščioji Lena, Sudiev po žemėmis draugai. Bekūnį paukštį vėjas gena, – Mus – durtuvai, sargai ...
- * Prailgo kalėjimo dienos, O laisve, tėvyne, namai. Ten baltos pavasario ievos, Ten rožės po sesių langais.
- * Nubodo gyventi. Pavargo širdis... Norėčiau sparnais pamojuoti, Bet požemio skliautai masyvūs, tvirti, Už durų – čekistai kraujuoti.

IVADAS ŠEŠTAJAM KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS TOMUI

"Lietuviai būdami paskutiniai priėmę krikščionybę europiečiai, atkakliai gynė Vakarų apeigų katalikiškas tradicijas, nežinint ilgą laiką persekiojimų. Per devynioliką šimtmetį jie buvo carų politikos aukos, nes carai siekė paversti juos paklusniais Rusijos valdiniais, sunaikindami jų kalbą ir religines tradicijas. Ar ne ironija, šiųmetinė Sovietų politika yra visiškai panaši. Čia religija laikoma betiksle, naudodami prievartą ir grąšinimus bei versdami tikinčiuosius atsiskirti savo religijos praktikavimu.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika pateikia nuostabiai detalizuotą šios sovietinės politikos įgyvendinimo vaizdą Lietuvoje, kuri yra vienintelė Romos katalikų dauguma sidaranti "respublika" Sovietų Rusijoje. (Kronika su atsargumu tvirtina, kad du trečdaliai iš 3.5 milijonų Lietuvos gyventojų dar yra šiandien praktikuojantys katalikai).

Kronika yra leidžiama pagrindinė puikiai organizuoto drąsių korespondentų ir redaktorių tinklo, valstybėje, kurioje net ir primityvios spausdintam žodžiui skleisti priemonės yra visiškai valdžios kontrolėje, visai neprieinamos Bažnyčiai naudotis. Nežiūrint tokių didelių kliūčių, Kronika išleidavo penkis kart per metus nuo pat jos pasirodymo 1972 m. kovo 19, šv. Juozapo šventės dieną. Kai kas tvirtina, kad tai esą ilgiausiai išsilaikęs periodinis samizdatas Sovietų Rusijoje.

Nenuginčijamai ji yra vienintelis pagrindinio leidinys, skirtas dokumentuoti veik turtiųjų milijonų Romos katalikų priespaudai Sovietų Rusijoje.

Norėdamas apsaugoti leidėjų ir korespondentų slaptumą, kad jie nepatektų į darbo stovyklas, vis dėlto, Kronika tvirtina, jog korespondentų pateikti vardai, vietų pavadinimai ir įvykių datos yra visiškai patikimos. Todėl visos pastangos Kronikai diskredituoti nuėjo veltui.

Su pasišventimu perrašoma nelegaliomis rašomomis mašinėlėmis, nors ir gresiant kalėjimo bausmei, padauginant per kalkingį popierių arba perfotografuojant, Kronika slaptai keliauja nuo vieno skaitytojo iki kito, kol pagaliau jų kopijos slaptais keliais išsiunčiamos iš Lietuvos. Tuomet gautosios žinios perduodamos atgal į Lietuvą per Vatikano, Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijo stotis.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika nėra sausas statistikos duomenų, gražių pamokymų ar piktų šmeižtų kartojimas. Tai jaudinantis pasakojimas, kaip pati tiesa tik tokia tegali būti, apie realius asmenis: vyrus, moteris, vaikus, jaunos ir senus, dvasiškius ir pasauliečius. Per beveik pusę šimtmečio jie heroiskai liudijo Kristų, gynė Bažnyčią nelygoje kovoje, veik vienų vieni savo pavergtose Tėvynėje.

Todėl suprantama, kodėl Lietuva buvo pavadinta katalikybės avanpostu. Kronika yra desperatiškas šauksmas, norint atkreipti pasaulio dėmesį į Sovietinių komunistų pastangas užgniaužti Bažnyčios gyvybę, tos Bažnyčios, kuri tiek daug davė Lietuvos kultūrai ir jos istorijai.

Norėčiau pasveikinti nežinomus Kronikos korespondentus ir leidėjus ir kartu išreikšti padėką jos vertėjams. Aš įvertinu Lietuvos Kronikos Sąjungą, Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą ir visą lietuvių visuomenę, skelbiant įvairius Kronikos vertimus.

Pagaliau aš rekomenduoju Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką tiems, kurie studijuoja šių laikų katalikybę, kuriems rūpi žmogaus teisės, taip pat ir tiems, kurie nemoka įvertinti religinės ir politinės laisvės." Kardinalas Juozapas Bernardin, Chicago's Arkivyskupas 2 psl.

● V.s.A.SAULAITIS popiežiaus Jono Pauliaus II-jo apdovanotas Šv.Silvestro Ordinu Tarptautinių Jaunimo Metų proga. Dėl ligos toliau aktyviai skautijos gyvenime dalyvauti negali, bet aplanko stovyklą ar kitus renginius. Į Lietuvos Skautų Sąjungą įstojo 1920 m. ir iki susirgimo maždaug prieš šešerius metus, joje dirbo.

Draugininko ir tuntininko pareigas ėjo Šiauliuose ir Kaune. Nuo 1928 m.Kaune dirbo Skautų Štabe, 5 metus buvo LSS Tarybos nariu Lietuvoje; po to nuo 1945-1950, 1963-1975; Tarybos pirmininku 1966-1975. (Kol gyveno Vokietijoje priverstinioje išivijoje- dirbo Pirmosios sekretorium).

V.s.A.Saulaitis dirbo uoliai ir skautiškoje spaudoje redagavo "Skautų Aida" 1929-1940 m., 1964-1969 m. redagavo, talkinantis jo žmonai Onai Saulaitienei. Dalyvavo ir kitoje skautiškoje spaudoje, ruošė leidinius; ėjo įvairias pareigas skautų stovyklose Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV; 1963 ir 1973 m.buvo jubiliejinių stovyklų viršininku. Atstovavo lietuvių skautus tarptautinėse stovyklose. Organizavo ir pats dalyvavo vadovų-vadovų lavinimo kursuose.

Šalia viso to darbo 1939-1941 m. buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus reikalų vedėjas ir taip pat Augsburg 1945-1949.

Su kitais keturiais asmenimis buvo vienas Lietuvių Bendruomenės steigėjų. Talkino ir įvairiai lietuvių veiklai Waterbury, Conn.

Į JAV atvykęs 1949 m., savo teisininko profesija, įsigyta Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, verstis negalėjo. Ilgiausiai išdirbo JAV fabriko priežiūros skyriuje.

Jo duoklė, atiduota Skautų organizacijai, auklėjančiai jaunąją kartą pelnė ir Popiežišką pagerbimą. Teliaka mums visiems ir toliau rūpintis, kad mūsų jaunimas gautų pačias geriausias galimybes įsigyti vidinės, lietuviškai skautiškos kultūros.

s.b.

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA PASAULINĖJE SPORTO ĮVYKIŲ RAIDOJE 1985 METAIS

Br. Keturakis
(Pabaiga)

Gražioji ir kovinga Sigita LIZDENTY, 50 klm. komandinėse laimi Sov.Sąjungos pirmenybėse aukso medali. Tai jau antras toks titulas. Šaunios irklutojos: Vanda ŠILUTĖ ir Jūratė JAKAITĖ, dvivietėje valtje laimi Sov.Sąjungos pirmenybėse AUKSO MEDALĮ. Tai sekmingas liepos mėnuo, nes tomis pat dienomis Kauno žalgirietis Vaclovas KIDYKAS sviedžia diską 67,34 m., pagerindamas Lietuvos rekordą vos 20 cm., kuris priklausė krašte esančiam rusui J.Avrininui. Šis rezultatas, 1985 m.pasaulio diskinkų sąrašuose užima 10-tą vietą.

Tolimesni lengvaatlečių atsiekimai, ypač mėtymų rungtyse, būtų šie: VILUCKIS kūjo metime – 80,42 m., šeštas pasaulyje, PLUNGĖ – 78,16, 23-čias. Pabrėžiame, kad per 80 metrų ribą vos dešimtis vyrų pasiekė.

Džiaugsmingai sutinkame estą Juri TAMM, kurio rezultatas 84,08 m.laiduoja I-ą vietą pasaulyje. Ypatinai gerai mums nuteikia Viluckio atsiekimai – per 80 mtr. liniją. Rutulininkų tarpe labai pastovus ir pasaulinės klasės atstovas – latvis BOJARS, pasekme 21,31 mtr. dešimtoje vietoje pasaulyje. Mūsų Donatas STUKONIS – 30-tas – 20,50.

Suolininkai į tolį ir į aukštį pabaltiečių tarpe yra silpnesni, bent keliais paskutiniiais metais ir tarptautiniame bare jų nematyti. Vienintelis gražus pragiedrulytai latvių trišuolininkas J.BRUŽIKS – 17,38 mtr., 16-toje vietoje pasaulyje. Trišuolininkų pažanga dabar tokia didelė ir stipri, kad 1985 m.net 30-tasis jų peržengė 17 mtr.liniją.

Moterų klasės lengvaatletės lietuvių pažangą vidutinių nuotolių bėgimuose, kaip pavz., Laimutė BAIKAUSKAITĖ per atviras Maskvos pirmenybes laimi 1500

mtr. II vietą nauju Lietuvos rekordų- 4:03,5 ir 800 irgi II-ą vietą- naujas Lietuvos rekordas- 1:58,3. Pasaulinėje lentelėje 1500 – 15-ta vieta ir 800 mtr.- 14-toji. 400 mtr.barjeriniame NAVICKAITĖ – 55,33 yra 18-toji. Pažymėtina, kad ši mergytė atstovavo Sov.Sąjungos rinktinę pasaulinėje studentų Univeriadoje Kobes mieste, Japonijoje ir laimėjo du AUKSO MEDALIUS: 400 mtr. barjeriniame ir 4x400 estafetėje.

Prie lengvaatlečių atsiekimų ir jų rekordų noriu pažymėti šią būdingą pastabą:

1983 m. rugsėjo pabaigoje Maskvoje buvo praves-tos "Dinamo" X-toslos Spartakiados varžybos, kur mūsų studentas Valdas KAZLAUSKAS 20 klm. ėjime laimi I-ą vietą nauju Europos rekordų – 1 val.20 min.ir 39 sek. Ankstesnė pasekmė priklausė Rytų Vokietijos ėjikiui R. Vaigeliui. Tuo buvo pagerintas Sov.Sąjungos rekordas 1:21:37, priklausantis P.Počenčiukui. Tuo metu pasaulio rekordas buvo 1:20:06, meksikiečio D.Bautista. Einant ši nuotolį, krito ir 4 nauji Lietuvos rekordai 5,10,15 ir 1 val.ėjimo. Bet štai – praeitų metų (1985) Lietuvoje leidžiamame laikraštyje "Sportas", 1983.V.7d, randame štai kokią žinutę: V.KAZLAUSKO REKORDAS.

Į VDR (Rytų Vokietiją, Br.K.) Naumburgo mieste rengiamas tarptautinės ėjimo varžybas visuomet susirenka žinomi, tituluoti sportininkai. Ir šiemet tarp 12 šalių atstovavusių daugiau kaip 500 ėjikių, netrūko pasaulio čempionato prizininkų, įvairių tarptautinių varžybų nugalėtojų...

Pirmas nuotolį baigė R.Vaigelis – 1:22:12,0, tik 4 sekundes atsilikęs mūsų respublikos atstovas užėmė II vietą- 1:22:16, yra naujas respublikos rekordas (ankstesnė pasekmė – 1:22:30,0 priklausė jam pačiam)).

Kur ir kaip pranyko 1983 m.Europos rekordas, nei laikraštyje "Sportas", nei vokiečių spaudoje žinių nesuradau. Duodu tokią prielaidą: rusai, nenoredami, kad mūsų siškis vadintųsi tokiu titulu – sąmoningai galėjo parašyti varžybų protokolą, kuris prasiplenkia nors ir vienam pasekmės atžymėjimui, tada tarptautinė Lengvosios Atletikos Sąjunga – JAAF netvirtina. Taigi, visos šios žinios, kurias skaitytojas čia randa, daugumoje paimitos iš "Sporto" laikraščio, tik pasauline klasifikacija, pagal duomenis imta iš užsienio spaudos.

Užsklandai geriausia simfonija – "Žalgirio" krepšinių pergalė, laimint 1985 m.Sov.Sąjungos pirmenybes ir AUKSO MEDALĮ. Garsioji rusų karių komanda, kurioje sutelkti pajėgiausieji krepšininkai iš visos kariuomenės –vardu Maskvos CASK Komanda- pirmenybių eigėje buvo net 5 kartus žalgiriečių nugalėta. Vadinamas superfina-las, kur I-os ir II-os vietos komandos turi persirungti dėl Sąjungos titulo vardo, reikalauja laimėti 2-jas rungtynes iš trijų skirtų.

Žalgiriečiai I-jį sutikimą laimi Maskvoje 86:71 (51:36) kovo 7 d. ir II-ąjį Kaune kovo 10 d. 77:75, po pratęsimo, nes normalus laikas baigėsi 69:69. Tiesiog nedovanotina mūsų išeivijos iškiliesiems krepšininkams, kad "Draugo" sporto apžvalgoje buvo paskelbta, jog "Žalgiris" I-ąsias rungtynes Maskvoje pralaimėjo ir ligi dabar ši klaida neatitaisyta.

Universiadaoje Sovietų Sąjunga laimi AUKSO MEDALĮ, kur m ū s i š k i a i: SABONIS, CHOMIČIUS, KURTINAITIS, JOVAIŠA ir latvis VALTERIS su kitais-rusais, baiginiame susitikime laimi prieš amerikiečius 96:93.

Jaunučių krepšinio pirmenybėse Leningrade mūsų prieauklas irgi iškovojo Sąjungos meistrystę. Pridedant dar žalgiriečių II-ją vietą Europos kraštų meistrių pirmenybėse, 1985m.apvainikuoja lietuvių krepšininkų garbingas pergalės ir kuria šio žaidimo iškilų istoriją Europos žemėje.

Tokios būdingesnės apybraižos iš praeitų 1985 m. slinkties okupuotose Pabaltijo kraštuose. Reikia pažymėti, kad šiems laimėjimams nepaprasto sumanumo ir triūso idėjo treneriai, vadovai ir visa tauta, kurios šilta, griausminga ir kovotojiškumo impulsą keliantieji žiūrovai nuolatos gaivina.

Taip pat reikia būti atsargiems, kad nepertemptų tautinių ir sportinių jausmų, ideologinės varžybų paskirties, nes daugiopa kontrolė, sekimas ir analizė ligi padugnių, gali kartais neigiamai atsiliepti.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ VIENO KARO LAIKŲ DIENORAŠČIO

M.A. (t ė s i n y s)

5. Vokiečių ūkininkai irgi traukiasi, bet atsikako duoti patalpų poilsiui, neduoda maisto. Bet kas į tai kreipia dėmesio. Nenori įsileisti net į tvartus, sako kareiviai gali karves išmelžti; kareiviai gali gulėti ir lauke, nes jie pripratę. Kuopos vadas buvo labai griežtas, tai visus vokiečius uždarydavo į porą kambarių, o mums leisdavo šeiminkauti. Apleisdami ūkius, pasinaudodavome maistu. Traukiantis, žandarmerijos sulaikomi vokiečių kapitonas išsiteisindavo, kad čia keliauja savanoriai dar-bams. Aišku buvo, kad suprato, kaip tikrai yra buvę, ir patys mirti be tikslo nenorėjo. Taip išgelbėjo daugelio mūsų gyvybių.

Yra žinoma, kad keletą kuopų iš tos mūsų Staty-bos batalijono buvo išvesti į apkasus ir paimti į nelaisvę arba žuvo.

Kartą prieiname nedidelę geležinkelio stotį. Pa-matome karius su lietuviškomis vėliavėlėmis. Užkalbinus paaiškėjo, kad jų kuopa irgi sudaro Statybos /Bau/ Bata-lioną ir vienoje mokykloje poilsiauja. Pasakau pavarde, jis man sakó: "Ir pas mus toksai yra". Tuojau supratau, kad tai bus mano brolis , kuris įstojo į pulką prie "Z" ir buvo minosvaidžių kuopoje.

Po ilgesnio nesimatymo praleidome keletą valan-dų besidalindami įspūdžiais, pergyvenimais ir čia suta-riame, kad jis jungiasi prie mūsų kuopos, nes čia dau-giau pažįstamų. Sutarę, taip ir padarėme, bet prieš žy-giuojant iš miestelio gauname įsakymą pasiruošti ir vyk-ti į už miestelio esančius apkasus. Ten teksią prilaikyti frontą. Iš naujo persigalvojo brolis. Sako, geriau liksiu su kastuvu ir į frontą savanoriškai daugiau nestosiu.Mes išžygiuojam. Jis lieka miestelyje. Už kokios valandos miestelis bombarduojamas ir visas dega.

Po kiek laiko teko susitikti buvusių tos kuopos vy-rų, ir tie patys buvo sužeisti. Jie sake,kad brolių matė persirengusių civiliu. Nežinau jo tolimesnių kelių, bet ži-nau, kad buvo grįžęs į Klaipėdą

Pabuvę kiek apkasuose, nebeturėjome nei maisto, nei rūkalų, nei šnapso. Gauname leidimą pusei kuopos grįžti į miestelį ir kas būtų dar galima gauti- atsiimti iš gaisro ir parsinešti. Miestelyje randame maisto, rūka-lų, daug šnapso. Visa tai panešti nėra nė galimybės. Su-kombinuojame porinį vežimą, pridėdame į jį visokių gėry-bių ir linksmi, kad pavalgę ir dar su geromis atsargomis, grįžtame tik prašvitus su daina pas likusius draugus.

Čia mūsų atsargas paėmė; žinoma, ne visi sugebėjo jas pasiimti.

Pabuvę apkasuose dieną, be jokių pavojų pavaka-riais, kokių įsakymu ar paties kuopos vado nurodymu, apleidžiams apkasus ir vėl traukiame gėrybių. Dienos ir naktys šaltos, bet gauname šilumos, atrodo visas ge-rai...

Kaip Tampama Kitaip Galvojančiu

7. (p a b a i g a)

Kodėl Prisimenamas Karas?

Daugelis generolų, kuriuos man teko pažinti, buvo lygiai taip pat pasiilykštėje komunizmo ideologija, kaip ir aš pats. Bet visi, įskaitant ir mano uošvį, mane įtiki-nėjo, priivalumas priklausyti partijai ir stebėjosi mano užsispyrimu nežengti tokio paprasto žingsnelio: "Be par-tijos bilieto",- kartojo jie man,- "pats niekur nenužengsi. O jeigu jį turėsi - visas bus pačiam atvira: būti insti-tuto ar laboratorijos direktorium, moksliniu "attaché" ko-kioje pasiuntinybėje; galėsi pats pretenduoti į bet kurią tų pareigų".

Pradžioje tas jų ciniškumas mane šokiravo. Pas-kui apsipratau. Bet vienas klausimėlis nedavė man ra-mybės: "Jei visi tie žmonės",- sakiau sau,- "niekuo ne-betiki, kas yra likę jiems gyvenime? Ar pasitaiko jiems pasielgti kaip tikriems žmogiškiems padarams?"

Vieną dieną mane pakvietė į didelį priėmimą, ku-riame garsus gnerolas skaitė paskaitą apie Antrąjį Pasau-linį Karą. Ir staiga, toje vietoje, kai jis prisiminė Stalin-grado mūšį, jis pravirko. Kodėl? Man nesinorėjo patikėti, kad tai komedija, suvaidinta sujaudinti auditorijai. Dary-kim prielaidą, kad tose ašarose atsispindėjo tikrieji jo jausmai. Ką reiškia, kad generolas verkia, prisimines ka-rą? Jis nebeįstengia užmiršti žuvusių draugų? Jis jaučia-si kaltu, kad išliko gyvas? Jis rauda tų metų, kuriuos iš jo pasiglemžė karas?

Atsakymas kur kas paprastesnis. Rusų tauta, at-rodó, išgyvena labai gily, jausmingą, kone religinį saitą su karo metais. Tai buvo gražūs laikai. Visi vienas kitą mylėjo, visi vienas kitam padėdavo, dalindavosi ta pačia nerimastimi ir tomis pačiomis kančiomis. Žmonės tetu-rėjo vienintelį tikslą - išlikti gyvais - ir tai juos jungė, tai davė jiems jėgų, šildė širdis. Pirmą kartą po ilgų, košmariškų Didžiojo Teroro metų su visa jo siaubu, iš-davysčių, įtarinėjimų vilkstine, ėmė atgimti kažkas, kas panėšėjo į žmogišką santykiavimą. Juk geriausios rusiš-kos knygos, geriausi filmai, geriausios dainos - visas rišasi su karo metais. Kodėl? Ką gali karas- laikotarpis, kada niokojama gyvybė ir žmogiškosios vertybės - turėti žmonėms patrauklaus? Kodėl vien karo metu atsiranda Rusijoje sveika psichologinė atmosfera?

(Vert.pastaba: Labai panašiai kalba apie karo nuo-taikas, žmonių solidarumą ir dvasinį atbudimą Dm.Šosta-kovič'ius savo atsiminimuose).

Man regis, kad čia mes paliečiame pačią tragiš-kiausią ir esmingiausią rusų kultūros anomaliją. Kokiame kitame krašte galima būtų aptikti tolygų karo pasiilgi-mą? Tai nereiškia, kad rusų tauta patrakėliškai karinga ir pasiryžusi pergyventi Trečiojo Pasaulinio Karo atvejų, visus baisumus, kuriuos jai teko pakelti prieš 40 metų. Ne, rusai nėra nei kvailiai, nei fanatikai.Bet taikos laik-metyje jų egzistencija praranda bet kokią skonį. Tą gy-venimo skonį jie susiranda vien karo metu.Tai nėra vien natūralių polėkių, kylančių iš pasipriešinimo agresoriui. Tai kultūrinio mechanizmo spragtelėjimas, kuriuo paky-lėjama iki tautinės savimonės.

Sovietinė valdžia labai apsupkriai išnaudoja savo labai tą reiškinį. Kadangi komunizmo idealai buvo iškast-ruoti, partijos vadams prireikė kito dalyko, fermentuo-jančio tautinę vienybę - karo. Nuo pat vaikystės sovieti-niai piliečiai jam paruošiami. To pasekmėje ne vien žmo-nės yra pasiruošę atremti agresiją, bet pats karas tampa jiems realiu dvasiniu poreikiu.

1986.IV.3

Prieiname "B". Priemiestyje sustojame vienuose pastatuose poilsiui. Greitai užmiegame. Pabundu- noriu atsistoti- negaliu,koją per sąnarį taip skauda, kad visai negaliu priminti.

Ligoninės nėra, sanitaras ne ką padės. Gerai dar, kad ne fronte, būčiau turėjęs čia ir likti. Pailsėję ,mane veža vežimu, kuriame ir šnapas sukrutaus. Koją jau nē-beskauda, nejauchiu... "B" miestelyje papildomos atsargos. Bet- vos spėjame iš čia kailį išnešti - priemiestyje pasi-rodė rusų tankai ir už valandos jie jau buvo pačiame mieste.

Traukiames link "E". Esame jau apsupti ir esam priversti stoti į frontą ir prasimušti. Kas ir pasisekė. Buvo pramuštas apie 3 km.plotas ir per porą dienų daug kariuomenės ir civilių pralindo. Už poros dienų vėl užsi-darė. Išlindus iš apsupimo, lėktuvai nardė be paliovos, bet pirmą dieną buvo tamsoka ir jų buvo nedaug.

Laimingai pasiekėme "Z" ir čia buvome priva-ryti prie vandens. Manėme, kad teks keltis ledu į Žvejų Neringą, ką ypač civiliai darė. Vežimai ant ledo - ir užpuolė lėktuvai. Sudaužė ledą ir jie nugarmėjo į dugną.

Vis dėlto per ledą traukiamasis vyko Dancigo kryptimi. Šioje apylinkėje frontas stabilizavosi Broms-berg,Zinten ir Kobbelbude. Mes esame apsupti,išėjimas tik per vandenį. Šioje kelionėje išbuvo 7 dienas. Pra-keliavome apie 230 km. 1945 m.vasario 8 d.sustojame kaimelyje, pora kilometrų prieš Heilligenbeil miestelį.

Užtruko keletą dienų, kol susitvarkėme su patal-pomis: vieni į gyvenamąjį namą, kiti į kletį, tretį net į tvartą,pas arklius. Pasistatėme pečiukus, prisinešėme šiaudų ir vėl pradėjome iš naujo gyventi. Visame 80 ha ūkyje esame vieninteliai šeiminkinkai. Ukis mūsų su in-ventorium. Šeiminkinkai jau išvažiavo. Melžiame karves, skerdžiame gyvulus, maistas- tuojau pat kaip pas ma-mą. Gyvenk ir norėk. Be sustojimo rūksta prie lauko vir-tuvės. Maisto niekas nedalina- imk, kiek nori.

Frontas toli, gal net už kokių 10+12 km. Visada turime pasitraukimui porą valandų laiko.

Vasario 13 d. pradėjome vėl dirbti. Dirbame uoste prie baidokų iškrovimo ir pakrovimo. Krauname daugiausia amuniciją, taip pat ir maisto; bet tai mums nei šilta nei šalta. Tik prisikombinuojame ,progai pasitaikius, rū-kalų ir degtinės.

Pirmąsias savaites dar gyvename, dirbame be di-desnių įvykių ar pavojų. Oras apsiniaukęs - lėktuvai ne-sirodo. Artilerija retkarčiais apšauda, bet mūsų nepalie-čia. Esant geresniam orui, lėktuvai bombarduoja uostą, miestą, bet mūsų kaimelyje ramu.

Rūkalų atsargos mažėja, šnapso nebeturime ir ne-begauname. Dar gauname po 8 cigaretes' dieniai. Krauna-me šovinius, maisto prekes, arklių pašarą, degamą me-džiaga, bet rūkalų - nėra. Jie užsibaigė visiems kartu ir normos nebeaugauname.

Kovo 10 d.mums paveda dirbti kelių statyboje. Tiesiame kelius, tvarkome uostą, pastatus, nes turėjome tam įrankius arba taip buvo sukombinuota prie krovimo.

Vienu esminiu tautinės rusų sąmones pradų yra jų ištikinimas, kad visur esama priešų. Užsienis esąs visa žirdimi priešiškas komunizmo eksperimentui, vadina-si priešiška nusiteikęs sovietinių piliečių atžvilgiu. "Ru-sija yra priešų apsupta",- toks buvo bolševikų šūkis Spa-lio revoliucijos metu. Sovietų Sąjunga nuolatos susirado sau priešų tiek viduje, tiek užsienyje: buržujų, popų,par-tijos renegatų, nacionalistų - visų tų žmonių, kurie vadi-nami bendru "liaudies kenkėjų" vardu ir kurie atsakingi už visas bėdas ir nelaimes, ištinkančias kraštą.

Šioji obsesija, kad gyvenama apsupime, didžia da-limi paaiškina kodėl sovietai užvaldė šeštadalį planetos. Kiekviena užkariauta pėda pateisinama tuo, kad ja prie-šas nutolinamas nuo krašto vidurio ir nuo stambiųjų miestų.

Siekdama savo ekspansijos tikslų, Sovietų Sąjunga griebiasi demagogijos, veidmainystės ir melo. Kiek kartų tenka išgirsti jos vadus skelbiant: "Mes praradome 20 milijonų kovoję su naciats...Nėra šeimos, kurioje nebūtų žuvusio ar dingusio be žinios...."

Šių prisiminimų, kurie nuolatos kartojami, emoci-nis poveikis yra toks, kad žmonės nesiryžta paklausti savo vadų :

"Ką reiškia jums 20 milijonų žuvusių? Juk be jo-kio karo jūs išnaikinote antra tiek kacetuose! Kas jus už tai nubaudė? Jūs prisidėjote prie Antrojo Pasaulinio Karo sukėlimo, užpul-dami Suomiją, Pabaltijo kraštus ir Lenkiją. Jūsų kariuo-menė paskandino kraujuose visų jūsų pavergtų tautų bandymus išsilaisvinti. Šiuo metu jūs vykdot genocidą Afganistane. Jūs areštuojat savo piliečius paprasčiausiai už tai,kad jie išdrįsta reikalauti, kad jūs gerbtumėte Konstituciją.

Jūs nesudvejosit panaudoti iš naujo Didįjį Terorą ir dar kartą likviduoti 20 milijonų žmonių vien tik tam, kad išliktumėte valdžioje." (Red.pabraukta.)

Vakarų atstovai, kurie vėda pasitarimus su Krem-liaus įgaliotiniais , yra per daug bailūs ar permažai in-formuoti, kad tėkšų jiems tokią repliką.

E m i g r a c i j o s P a i n i a v o s

1976 m. gegužės mėnesį mes gavome Ščaranski'o tinklo dėka, savo "giminių" Izraelyje iškvietaimą. Dabar mums reikėjo gauti raštišką generolo ir jo žmonos suti-kimą.

SSSR yra legalaus nelegalumo šalis. Valdžios at-stovai reikalauja to dokumento ir nieko nepadarysi. Prie-kabė yra pažymėtino tartiuviškumo: "Žmogiškos proble-mos mums nepaprastai svarbios. Sakysim, kad jums išva-žiavus, jūsų tėvai išeis pensijon ir neturės, nežiūrint pensijos, iš ko pragyventi. Įstatymai įpareigoja jus ateiti jiems į pagalbą. Štai kodėl mes negalim leisti jums iš-vykti be jų pritarimo. ",

Taip kalba valstybė, kuri buvo pasižadėjusi užtik-rinti visiems savo piliečiams gerbūvį. Kadangi ji nepajė-gi tesėti savo pažadų, ji dabar bando įpareigoti tai da-ryti pačias šeimas.

Sovietų Sąjungoje pensijos labai dažnai yra vien simbolinės. Kadangi žmonių tarpusavio santykiai yra visu-moje labai degradavęsi, vaikai dažniausiai kratosi remti savo senus tėvus. Sovietų Sąjunga yra,galbūt, vieninteliu kraštu pasaulyje, kur dešimtys tūkstančių senukų patenka skurdan ir kelia kasmet bylas savo vaikams.Tai dar vie-nas tos "idealios" santvarkos bruožas.

Iškrovimo darbams pristatomi rusų, prancūzų, lenkų be-laisviai.

Vieną gražų rytą matome, kad pradėjo iškrauti įvairaus maisto, rūkalų gėrimų. Vokiečių sargyba stro-piai saugoja, net prie dviejų belaisvių-vienas vokietis ar kitos tautybes sargybinis. Buvo sargyboje ir iš mūsų-kių. Aš dirbau V-toje grupėje, už kokių 20 metrų nuo mums rūpimų prekių. Matome, kad pavogti neįmanoma. Palikę tą mintį, laukiame, kas bus toliau.

Prie mūsų akių vyksta sušaudymai pagautųvagiant belaisvių. Tai atšaldo ir mūsų norus.

Kalu vinis į uosto laiptus ir daugiau žiūriu į rū-kalus, kaip į savo darbą. Žiūriu- vokiečių sargybinis ima iš sudaužytos dėžės cigarečių pakelius ir - į kišenę. Aš jam sakau "Duok ir man". Paduoda ir man vieną pake-lį. Sakau,"Duok man tiek, kiek pats pasiėmei". Jis - ne. Aš sakau, kad paskysiu. Sako jis man, kad imčiau, bet kitiems nesakyčiau, kaip juos gavau.

Pavaišinu draugus, padalinu ir man lieka tik vie-nas pakelis.

Pastebime atlekiant rusų bombonešius. Išmeta 7 bombas į vandenį ir 2 į uosto miestelį Rosenbergą, pa-degdami keletą namų. Priešlėktuvinė smarkiai apšaudo, bet nekludo. Lėktuvai nulekia, apskukę ratą, grįžta. Mes neriam į slėptuves, apkasus, nes pilnas uostas amunicijos, baidokai irgi dar su amunicija, o kiti pakrauti su sužeis-taisiais išvežimui. Toliau dvi bombos pataiko tiesiai ant amunicijos krūvos ir visas išlėkė į padangę. Atrodė, kad visa žemė pakilo. Tokie dideli trenksmai šoviniams sproginėjant, kad būdami visai arti vienas kito, negalime susikalbėti. Likti uoste nebeįmanoma. Nelaukdami įsaky-mo, ieškomės saugesnės vietos. Pabėgę tiek,kad skeveld-ros mūsų nebeapsiektų, sugulame ir laukiame, kas bus toliau. Uoste skęsta padegti baidokai. Du baidokai su sužeistaisiais išplaukė, pora liko... Nežinau, ar tie patys. 4 lėktuvai ar kiti tęsia toliau darbą. Bomba nukrito 4 metrus nuo mūsų duobės. Išlipę, bėgame, randame bun-keriuką, sulendame. Palaukėme apie 3 valandas. Suma-žėjo sproginėjimai; einame namų link. Randame kitus mūsų trijų belaukiančius. Buvome palikę įrankius.Kuopos vadas klausia, ar yra sutinkančių grįžti į uostą ir pasi-imti likusius įrankius. Atsiranda 12, kurių tarpe ir aš, "X", "Y", lietuvis kuopos vadas irgi eina su mumis.Spro-ginėjimai vyksta ir toliau. Visas uostas gaisre, beveik nieko nesimato, vien dūmai ir sužeistųjų šauksmai. Ma-tau, kad vadas spruko į rūsį, kiti irgi išsisklaidė, neži-nau nė kur. Aš- artyn į buvusią darbo vietą, pasiimu paliktą duonmaišį, katiliuką, piūklą. Žiūriu - vokiečiai plėšia dėžes ir imasi cigaretes. Aš irgi čiupau glėbį pa-kelių ir atgal. Ir kitas iš mūsų tą patį padaro. Paskui suskaitės radau, kad buvau paėmęs 324 pakelius po 24 cigaretes juose. Nieko nelaukdami, skubame namų link. Beeinant sutiktieji išprašė iš manęs ir kitų pasidalinti , bet man ši kartą liko užtektinai. Kiti parsinešė ir į-vairaus maisto. Ilgai dar pasakojomės ir girdėjome apie visokius tos dienos nuotykius, kol pagaliau sumigome.

(bus daugiau)

P r o p a g a n d a A r t i m u o s e R y t u o s e

Vieną dieną aš sutikau gatvėje vieną buvusių savo studentų, kuris tik ką buvo baigęs studijas Kariuomenės Vertėje Institute. Studijavęs orientales kalbas, jis buvo ką tik parvažiavęs iš Sirijos, kur jis atlikinėjo stažą. Maskvoje jis buvo stabtelėjęs trumpam, ruošdamasis ke-lionei į jam paskirtą tarnybą. Aš jo paklausiau, kur jis dirba. Kiek sunerimęs, jis atsakė be didesnio entuziazmo: - Aš ruošiu radijo transliacijas arabų kalba Arti-miesiems Rytams.

Susidomėjęs, aš paprašiau jo paaiškinti daugiau. Aš puikiai pajutau,kad jis nenori įsivelti į tą temą. Bet aš buvau jo buvusiu profesorium. Pamažu, pamažu man pavyko šį tą išgauti. Partija buvo nusprendusi pagyvinti savo propagandą visuose "kraštuose" mūsų planetos kam-peliuose. O sovietinė įtaka arabų kraštuose buvo bė-smunkanti. Kad tas nuosmūkis būtų sustabdytas, valdžia įrengė visą eilę stočių palei SSSR sienas, kurių paskirti-mi buvo užtvindyti arabų kraštus sovietine propaganda.

- Neatrodo, - tariau jam, - kad tavo darbas ta-ve per daug džiugintų.

Jis gūžtelėjo pečiais: - Et, tai darbas kaip visi. Užtat gerai apmoka-mas... Žinoma, programos kartais keistokos...

- Kaip tai ? Jis dar kartą sunerimo, ėmė mindžikuoti. Paskui, mostelėjęs ranka fatališku mostu, tarė:

- Visumoje...Pavyzdžiui, 1973 metų pavasarį, kai vyko Kippur karas, mes ėmėme šaukti visus arabaus į "šventą žygį" prieš Izraelį, ragindami juos, kad nutrintų kartą ant amžių amžinųjų tą šalį nuo žemėlapiro. Reikė-jo pačiam išgirsti tą tekstą:" Broliai muzulmonai... Sio-nistai pagrobė jūsų žemes, jūsų sodybas. Iie išniekino jūsų moteris. Jie piktžodžiauja, niekina Koraną. Mirtis netikėliams.." Va, tokius, panašius dalykus. Galit įsi-vaizduoti kaip žmogus jautiesi, atpylęs balsiai tokius da-lykus nuo ryto iki vakaro.

Aš esu naivus žmogus. Visada tokiu buvau. Bet mano buvusio studento pasakojimai paliko mane be žado.

- Tai neįmanoma, jokia valdiška stotis neišdrįstų transliuoti panašių dalykų.

- Jūs nesupratote, - tarė jis man. - Mes apgaudi-nėjam klausytojus, nuduodami arabus. Mes netgi specia-liai kankinamės, pamėgdžiodami mullų intonacijas.

- Bet tai piratų metodai, - šuktelėjau.

- Tam tikra prasme taip. Man knietėjo sužinoti daugiau. Bet mano buvęs mokinsys, išvydęs kaip aš susijaudinau nuo tų reveliacijų, atsiprašė, susiradęs pasiteisinimą, kad turįs skubų pasi-matymą ir nuėjo savo keliais.

Tai buvo pirmas kartas, kai aš išgirdau šnekas apie piratinius radijo siųstuvus...Aš žinau, kad tos stotys darosi šiandien vis labiau agresyviomis. Kai buvo Ameri-kos įkaitų byla Teherane, tos stotys skatino iraniečius nutraukti derybas, kurios būtų privedusios prie skubaus krizės išsprendimo. Jei įkaitų kalinimas taip ilgai užsitę-sė, tai dalinai dėl sovietinių transliacijų Irano kalbomis, kurios nenuilstamai kurstė Teherano minių fanatizmą.

Šiandien aš žinau kur šuo pakastas, ir niekas ma-nęs Sovietų Sąjungoje nestebina.

Vertė Sonia 1/2⌘RD

Eduard Lozansky. POUR TATJANA. Traduit de l'ameri-cain par Françoise Thibaux. Paris, Laffond, 1984. 312 p.

"BRIDGES" jau dešimt metų kas mėnesį primena lietuviams, neišmokusiems ar pamiršusiems gimtąją kalbą, kad jie yra lietuviai. Kaip bebūtų nuostabu, bet yra tėvų, kurie nesugeba ar nenori išmokyti savo vaikų lietuvių kalbos - kalbėti lietuviškai.

"Bridges" jautri dėmesiu seka lietuviams reikšmingus įvykius, brangias sukaktis, primena lietuviams jų papročius, tradicijas. Paskutinis 1985 m. "Bridges" nr. gruodžio mėn. ir 1986 m. dvigubas pirmas "Bridges" nr., sausio - vasario mėn., gausiai paryškina minėtas žurnalo dorybes.

Gruodžio mėn. "Bridges" turinys įvairus, artimas ir aktualus lietuvių šamonei. Straipsnių apimtis plati: lietuvių Kalėdų papročiai, lietuviškų Kūčių valgiai; vyskupo Motiejiaus Valančiaus pasakojimas apie Palangos Juzę; tikinčiųjų persekiojimas Lietuvoje; straipsnis apie pagarsėjusį "best seller" "The Hunt of Red October", kurio pagrindinis veikėjas yra lietuvis; Naujų Metų šventė praeityje ir mūsų laikais; gyvenimas okupuotoje Lietuvoje, ir daug smulkesnės informacijos.

Juozo Bagdono grafikos darbų iliustracijos daug duoda žurnalui ekspresijos ir nuotaikos. Pirmojo puslapio iliustracijos tematika primena Kalėdų naktį, keleivius einant į pamaldas.

1986 m. "Bridges" dvigubas pirmas nr., sausio-vasario mėn., skirtas Lietuvos valstybės atkūrimui paminėti; jos teritorijos plėtimas - nuo Lietuvos atplėštų lietuvių žemių įjungimas į nepriklausomos Lietuvos teritoriją; Lietuvių kovos su rusų imperialistais dėl spaudos laisvės dėl nacionalinės kultūros identiteto. Paliestos tokios aktualios temos, kaip ruošimasis Lietuvos krikšto sukakties minėjimui, lietuvių nacionalinės kultūros išlaikymas ir ugdymas išeivijoje. Lietuvių liaudies menininkų paminėjimas ir jų skulptūrų iliustracijos "Bridges" puslapiuose; yra ir lietuvių folkloro; aktualios politinės temos, kelionių į Lietuvą skelbimai ir visa kita.

Septintame šios "Bridges" laidos puslapyje įdėta puošni, stilinga J. Bagdono grafikos kūrinio reprodukcija - Lietuvos Vizija.

"Bridges" redakcijoje stoka darbininkų labai apsunkina redaktoriaus darbą, siekiant žurnalą padaryti įvairų, įdomų, aktualų.

"Bridges" redaguoja Demie Jonaitienė, administratorius Tėv. Petras Baniūnas, OFM; redaktoriaus padėjėjai: Dalia Bulvičiūtė ir Edmundas Vaičiulis.

Redakcijos adresas: BRIDGES, 79-18 Park Lane South Woodhaven, N.Y. 11421.

"Bridges" galima užsiprenumeruoti sau arba artimiesiems kaipo dovaną šiuo adresu: BRIDGES, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207. Metams tik \$7. J.K.

.....

IŠMESTINUKAS

A P Y S A K A
(tęsinys)

- Tu nežinai, brangioji, kas su manimi darosi. Klaiku, šunku ir apsakyti, kiekvieną naktį aš tai matau po du ar tris kartus. Pradėjau bijoti užmigti. Vos pradėtu migti - pasirodo tamsūs laukai, išmarginti ilgais šešėliais. Kartais tie šešėliai būna rudos spalvos, o kartais ryškiai raudonos. Tiems šešėliams pradėjus pamažu jungtis ir tarp savęs raizgytis, prasideda nervus dirginanti muzika. Pasirodo trys moteriškės, taip sulysusios, kad tik vieni kaulai apdengti suplyšusiais skarmalais pro mane praslenka. Joms praėjus, pasirodo normali moteris, kuri mano sūnelį - kaip kokią pagali persimetus per petį, nešasi. Kita ranka, lyg vėduokle, į šalis svaido ir juokdamasi žiūri į mane. Vaikelis, perkreipęs galvutę, garisiai šaukiasi mano pagalbos. Noriu tą moterį sulaukyti, bet kojos susipina ir tokios sunkios pasidaro, kad voliojuosi, atsistoju ir vėl krentu, o mano mažytis tik prašo gelbėti. Moteris eina vis tolyn ir tolyn... Pabundu išprkaitavusi ir drebu lyg nuo šalčio. Tie sapnai kartojasi kiekvieną naktį. Tik laukų spalvos keičiasi. Visada tie niūrūs šešėliai ir visada tos trys išdžiūvusios moterys. Gyvenime tokių visai nesu mačiusi. Tik vakar- regėjau kitokią vaizdą. Prieš eidama gulti, labai karštai meldžiausi ir užmigusi mačiau Mariją visai tokią, kokia ji buvo mūsų parapijos bažnyčioje. Ji mane ramino labai švelniai. Išdrišau ir prisipyrusi prašiau pasakyti, kas atsitiko su mano mažyčiu. Ilgai laukusi, pasakė tik šiuos žodžius: 'Motina, kuri savo kūdikio neapleidžia ir nenustojta juo rūpintis, galiu pažadėti, kad laikui praslinkus, jis atsidurs jos glėbyje. Pamatysi jį, bet...' - ir nutilo. Bučiuodama jos mėlyną drabužį, prašiau toliau kalbėti. Kiek palaukusi, ji tyliai pasake: 'Reikės ilgai laukti tos dienos, bet ji ateis'.

Noriu, Marička, kad man tą sapną išaiškintum. Tu daugiau žinai apie viską. Ryt vėl pas tave užsiuksiu. Tikiu, kad tu išspėsi, ką visa tai reiškia. Matai - aš jau kraustausi iš savo protelio.

Marička nieko neatsakė, tik jai nuriedėjo pora stambių ašarų ir ji nubėgo atsakyti terškančio telefono. Laima pamažu išėjo iš bunkerio.

Ta vakarą jau ir snieguolių pasirodė. Ruduo ir baigė savo dienas. Pamažu artėjo žiuri Rusijos žiema. Snaigulės nepaskaidrino Laimos sapnų. Jie dar daugiau išisaknijo ir virto tikra kančia. Kartą Marička su ja buvo aplankiusios seną žydų kilmės gydytoją, taip pat atbėgusį į šį kraštą, bet jis tik nusistebėjo, nematydamas Laimos kruvinos rankos ar kojos. "Džiaukis, kad dar abi rankas turi, o dėl sapnų- geriau juos matyti, o ne tikrovę, kurioje tave gali sužaloti ar visai užmušti". Taip ir grįžo nieko nepešusios, nes gydytojas teturėjo vos keltą kruopelių aspirino.

Kartą Laimą aplankė ir leitenantas Griška, bet, pamatęs tokį didelį jos pasikeitimą, lyg degančiais padais greitai atsisveikino. Paskutinėmis dienomis jis buvo kažkur dingęs, gal aplankyti šeimos. Nelaimę pernešusi, Laima stebėtinai greitai nuo jo atšalo ir jį užmiršo. Taip, lyg jo visai nebūtų buvęs jos kelyje.

Sekančią dieną abi draugės susitiko, po politinių naujojo politruko išvedžiojimų. Pirmas klausimas prasi-veržė iš Laimos lūpų:

- Kaip, Marička, ar išaiškinau mano sapną?

- Sapnas, brangioji, lieka sapnu, nes ką žmogus

BALTISTIKOS STUDIJŲ (AABS) KONFERENCIJA

Dešimtoji Baltistikos studijų konferencija įvyks 1986 m. gegužės mėn. 20-31 d. University of Wisconsin-Madison. Konferencijos tema: Baltai už Pabaltijo ribų. Konferencija vyks Mendota ežero pakrantėje stovinčio Wisconsin Center patalpose universiteto bibliotekoje, Wisconsin'o valstybiniame istorijos ir meno muziejuje bei universiteto Memorial Union rūmuose. Be akademinės programos numatytos parodos, susitikimai su vietinės valdžios atstovais ir kitos pramogos. Jubiliejinė konferencija baigsis pokyliu su menine programa.

Konferencijos poskyrių pirmininkai yra šie: Menas-Meno istorija - Olga Berendsen (Rutgers U-sity); Bibliografija - Rivars Bergžis, (University of Toronto); Tautosaka - Inta Carpenter (Bloomington, Indiana); Istorija - Andrejs Plakans (Iowa State University); Kalbotyra - Aleksandra Steinbergs (Un.of Newfoundland); Literatūra - Violeta Kelertienė (University of Illinois at Chicago); Muzikologija - Johannes Tell (University of Mich., Flint); Socialiniai bei politiniai mokslai - Augustinas Idzelis (Clevelnad, Ohio);

Teatras ir drama - Alfreds Straumanis (So. Illinois Un.); Rengiamas prieškonferencinis simpoziumas "Kultūrinė , politinė, psichologinė ir socialinė dinamika tarp tėvynės ir išeivijos; tyrinėjimų problemos ir parametrai", kuriam vadovauja prof. Valters Nollendorfs (University Wisconsin-Madison);

Dalyviams bus galima apsistoti universiteto bendrabučiuose arba vietiniuose viešbučiuose, kurie visi yra netoli universiteto patalpų. Madison yra 90 mylių į vakarus nuo Milwaukee ir 160 mylių į šiaurės vakarus nuo Chicago's. Madison miestas pasiekiamas ir oro linijomis. Be to, autobusai dažnai važinėja tarp Chicago's ir O'Hare aerouosto ir Wisconsin universiteto.

Konferenciją rengia Baltistikos studijų puoselėjimo draugija (Association for the Advancement of Baltic Studies) ir University of Wisconsin Baltistikos studijų centras (Baltic Studies Center). Adresas: Baltic Studies Center, 818 Van Hise Hall, 1220 Linden Drive, Madison, WI 53076. Telefonas: 608-262-2192.

EUGENIJAUŠ KRIAUCĖLIŪNO PREMIJA

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo Jaunimo Premijai paskirti komisija posėdžiavo kovo 11 d. Jaunimo Centre. Posėdyje dalyvavo PLB švietimo ir tautinio auklėjimo reikalų vicepirmininkė Birutė Jasaitienė, PLJS atstovė Ofelija Baršketytė, JAV LJS atstovė Kristina Likanderytė, Kriaučeliūnų šeimos atstovės Jolita Kriaučeliūnaite ir Irena Kriaučeliūnienė. Posėdžiui pirmininkavo Irena

pergyveni - atsispindi sapnuose, tik gal kitokiais pavidalais. Esu tikra, kad gyvenimas pamažu ir šias žaizdas išgydys.

- Kol jis mane išgydys, tai būsiu pakasta po žemele, ar kaip pasiutusi kalė nudobta. Kiekvienas gali pasakyti, kad sapnas lieka sapnu...

- Kam taip rūšiai, brangioji? Viską padaryčiau, kad tau galėčiau padėti. Gal tas sapnas ir yra pranašingas, bet aš jo išaiškinti nemoku. Nejaug savo mielai draugei imsiu ir meluosiu? Ne, to padaryti negalėčiau. Karas, tikiu, vieną kartą baigsis ir tu, mieloji, žinai kur išmestas tavo mažytis. Ateis laikas, kai netrukdoma galėsi ten nuvykti ir jį pamatyti.

- Kodėl gi ne dabar? Aiškiai jaučiu, kad jis manęs šaukiasi.

- Bet gi mes jį išsiuntėme į užfrontę. Kovos dabar tokios aršios vyksta. Frontas verda, kaip smalos kaitilas. Dangus su žeme maišosi.

- O kas, jei tada jam jau nebebūsiu reikalinga? Gal tada jau jo gyvo nebus? Aiškiai šventoji Marija man pasakė- jei ieškosiu- tai rasiu.

- Bet kaip, brangioji? Per frontą pereiti neįmanoma. Ir paukštis per jį neperlekia.

- Gal paukštis ir neperlekia, bet užtai žmogus pereina. Ne tik žmogus, bet ir moteris. Motinai nėra nieko negalimo.

Norėjo Marička dar stipriau argumentuoti, bet pamačiusi, kad tai veda tik dar daugiau į užsispyrimą, apkabinusi Laimą, pabučiavo ir dingo už bunkerio kampo.

Snieguoles pakeitė smulkus lietus ir vanduo čiurkšlėmis rito si nuo skardinio stogo, atsimušdamas ant suverstų benzino statinių. Nelygiais tarpais blykčiojo raudona signalinė švieselė. Toli urzgė motorai. Laima atsi-klaupė ant cemento gabalo, prisiglaudė prie šaltos sienos ir pradėjo karštai melstis, kreipdamasi į Dievo Motiną Mariją, prašydama apsaugoti jos sūnelį ir leisti pas jį nuvykti. Maldavo, prašė ir tarėsi su visais šventaisiais.

Kai ji pakilo, jautė savyje tokį ryžtą, kad jau pradėjo valandomis skaičiuoti savojo plano vykdymui, kad ir kažin kas bebūtų.

Naktį vėjas pradėjo plėšytis ir, debesis išgainiojęs, pasikvietė šaltį. Greitai ant šlapios žemės klojosi ledų pluta. Tarnyba išsijuosusi tvarkė slidžius lėktuvų kelius visiškoje tamsoje ir su signalinėmis švieselėmis priiminėjo ir išleidinėjo lėktuvus. Tą naktį Laima be sapnų ir susikrimitimų ramiausiai išmiegojo pirmą kartą. Rytą jos ją pasitiko su prasiskverbiančiais pragiedruliais. Balti kamuoliniai debesis vaikiojosi danguje. Laima, nuėjusi į tarnybą, su visomis linksmiai pasisveikino ir niūniuodama kažkokią dainelę, pradėjo darbą. Baigusi, užsuko pas Maričką ir pastarosios dideliam nustebimui, juokdamasi ją apkabino, pabučiavo ir linksmiai pasakė:

- Jau visai rimtai apsisprendžiau. Esu pasiruošęs žygiui.

- Tikrai, tu šiandien puikiai atrodai, Laimute. Jau man atraportavo tą staigų tavo pasikeitimą. Gerai, gerai. Gyvenimas savaime visas žaizdas tik pamažu išgydo. Gal nori kąsnelio žuvies konservų?

- Jaučiuosi sotį, bet kaip yra sakoma, iš mandagumo mielai iš tavęs priimsiu, nes turiu daugybę reikalų su tavimi aptarti.

- Kad tik sveikata laikytų, tai ir painūs klausimai lengvai išsisprendžia. Girdėjau, kad Griška iškeliamas į Leningradą ir ta proga yra gavęs dvi savaites atostogų. Jo vieton atvyko senyvas kapitonas, buvęs sunkiai sužeistas.

Marička nutilo, nes pastebėjo, kad Laima baigė

Kriaučeliūnienė, sekretoriavo - Birutė Jasaitienė.

1986 metais skiriama 8-tą (pinigais 9-tą) premiją. Komisija vienbalsiai paskyrė Algiiui Vincui Kuliukui, gyve-nančiam Londone, Anglijoje. Algiiui paskirta premija, at-sižvelgiant į jo darbą, atliekamą Anglijos lietuvių jauni-mo tarpe, už jo darbą ir sugebėjimus organizuojant pra-eitą vasarą įvykusią Pabaltiečių laisvės ir taikos kelionę Baltijos jūra, už ypatingus sugebėjimus, užmezgant ry-šius su užsienio korespondentais.

Eugenijaus Kriaučeliūno premijas yra gavę: Vikto-ras Nakas, Washington, DC.; Gabija Juozapavičiūtė, To-ronto, Kanada; Joana Kuraitė, Hamilton, Kanada; Riman-tas ir Jūratė Stirbiai, Philadelphia, Pa; Vidas Puodžiūnas, Londonas, Anglija; Gintė Damušyte, New York, N.Y.; Violeta Abariūtė, Detroit, Mich. ir Linas Kojelis, Wa-shington, D.C.

.....
valgyti visą dėžutę ir dabar su duona ją sausino. - Ma-tau aiškiai, kad atsirado gera pakalnė valgiui. Jei taip - tai viskas eina geromis vėžėmis, - linksmiai pridėjo Marička.

- Viskas iš karto susitaisė, lyg sviestu patepta! Iš tikrųjų, tau dar nieko rimto nepasakiau. Nagi - nuta-riau kuo greičiausiai spausiti į anapus fronto ir pasima-tyti su savo sūneliu.

- Čia tai jau visai neįmanomas dalykas! Tikra ir aiški savižudystė. Jei dar tebebūtų Griška, gal kaip nors būtų su kitais siunčiamais ir tave išsiuntęs, bet dabar!.. Kada naujas viršininkas ir naujas politinis vadovas, ir kada šis kampelis virto verdančiu katilu - tai tikrai ne-sveika svajonė.

- Gal ir nesveika, bet kad žmogus esi pasiryžęs ir savyje pajunti , kad to neatlikus, turėsiu čia pat ga-lą pasidaryti, tai nebijau jokios rizikos. Geriau mirti, sie-kiant užsibrėžto tikslo, negu čia kur pasikabinti. Man svarbu gauti šokią tokį žemėlapiį ir tvirtą, šiltą eilutę. Priede- kokias dvi konsevų dėžutes ir Laima, su tavim atsibučiavus, išžygiuoja. Išžygiuoja žeme, ne oru. Matai, aš jau patyrus žygiavime.

- Laimute, ar negerai būtų dar nors kartą pas-tą senuką gydytoją užsukti? Gal jis tau padės, gal jis bus kitos nuomonės?...

- Prieš keletą minučių sakei , kad gerai atrodau ir turiu gerą apetitą - tai kokia liga man patari susirg-ti? Antra, ir susirgus, jis jokių vaistų neturi. Greičiau-siai ir tas kelias aspirino roputes bus išdalinės... Gero vatinuko ir storų kelnių tai tikrai jis mums neduos. Ma-rička, esu visai tvirtai nusprendusi, nebent lavonu virs-čiau.

Susirūpinusi Marička ilgai dėjo pastangas atkalbė-ti savo draugę nuo tokio žygio, bet viskas atsimušė kaip žirniai nuo sienos. Galų gale supratusi, kad nieko nepa-keis, pažadėjo surasti žemėlapiį ir maistą. Pažadėjo pa-ieškoti ir drabužių tarpe naujai atkeltų, nes daugies jų turėjo didelius ryšulius pasiglemžę iš priešo paliktų san-dėlių.

Žemės paviršius buvo jau tvirtai išalęs, o sniegas tik mažais lopinėliais mangino apylinkę. Laimos ruoša kelienei truko visą savaitę. Marička galėjo jai pa-rūpinti ką buvo žadėjusi. Sekančios savaitės trečiądienį Laima atsisveikino. Viena ir kita liejo ašaras, iškalusios atmintinai gimtinių adresus. Vakaras buvo vėjuotas, bet šaltis atpuolęs. Dangus apsitraukęs tirštais debesimis. Galima buvo tikėtis sniego. Mažoje laukų stotelėje žibė-jo tik semaforuose mažos raudonos švieselės. Pailgas pastatas, susidėjęs iš kelių sudėliotų kilnojamų namelių, išsikraipęs gulėjo šalia atsarginių bėgių. Atsarginiame kelyje jau kelios dienos stovėjo paruoštas sąstatas. Ap-link jį vaikščiojo snūduriuodamas sargybinis, laikydamasis tik tos sąstato pusės, kuri buvo negairinama vėjo. Iš jo elgesio Laima suprato, kad tai nebuvo svarbus kroviny-s. Ji viską sekė iš netolimai esančio krūmo. Lengvai galėjo sargybiniui praėjus, išsikabinti ant buferio, bet nežinojo įkurią pusę tas stovintis vagonų diržas rangysis. Jai rei-kėjo tik link fronto į Vakarus važiuoti. Antra vertus, tupėti krūme ir užuovėjoje buvo šilčiau ir saugiau. Laik-rodžio Laima neturėjo, bet ji sprendė, kad jau daug lai-ko praėjo ir per tą laikotarpį du traukiniai per stotelę pralėkė žaibo greitumu. Gal taip visą naktį eis, ir jie ligi ryto čia nesustos, -galvojo tupėdama Laima. Sargybi-niui toliau nuėjus, ji prisilinko arčiau stotelės trobesių. Nors langai buvo uždengti, pro kraštelius matėsi viduje vaikštinėjantys tarnautojai. Prisiglaudusi prie sienos, Lai-ma ilgai tarėsi su savimi: jeigu čia būsianti priversta tūnoti ligi ryto, tai ryte turės grįžti atgal ir jau bus praleidusi savo darbo pamainą. Reiškia, jos planas bus dalinai atidėtas. Ne, to negali būti! Kodėl jai taip nevy-kusiai slapstytis, jei išmoko meluoti? Didžiausias ryž-to priešas - baimė. Pirmyn, Laima! Ir ji pasibeldė į sto-telės duris. Ją pasitiko aukštas vyriškis kariškoje unifor-moje ir mandagiai paklausė, ko ji atėjusi.

- Noriu sužinoti, kada ateis traukinys, kuris sustos šioje stotelėje. Tas, kuris eina į Vakarus link Safanovo?

- Aš pats laukiu į tą pačią pusę. Keleivinių trau-kinių nebus, bet kariškas turi čia sustoti tik už gerų dviejų valandų, jeigu nevēluos.

- Širdingai dėkoju. Turiu skubėti, nes mes turime važiuoti kelias, ne tik aš viena, o draugės dar už puskilometrio laukia.

- Džiaugiuosi patarnavęs. Jei jos tik už pusės ki-lometro, tai labai skubėti gal ir nevertėtų. Pamažu su-spėsite, - maloniai patarė kareivis.

- Geriau anksčiau, negu vėluoti, - maloniu mote-rišku žvilgsniu apdovanojusi kareivį, Laima skubiai išėjo į tamsą. Susirado patogią vietelę laukti. "Reikia baimė į užpečkį užkišti, tai reikalai ir pasisekimas- kaip ant mielių," ramino save su pasitenkinimu ir džiaugsmu.

Dangus pradėjo skaidrėti, vaikydamas atitrūkstau-čius debesis į pietus. Padvelkė ir vėjelis. Dangui išsi-blaivius, artimesnieji daiktai geriau išryškėjo. Vatinė liemenė ir viršutinis kariškas apsiaustas gana gerai laikė šilumą. Koks tuo metu buvo laikas- ji nežinojo. Trauki-nys, sulėtinęs greitį, sustojo. Pasidaužęs garais ir pasiė-męs iš šalutinių kelių kelioliką vagonų, vėl pradėjo svai-dyti garus ir žarijas. Laima, padariusi stiprų šuolį, užsi-kabino ant laiptelio ir skubiai persimetė ant buferių . Pritūpusi ir pasislėpusi nuo praeinančio geležinkeliečio su žibintu, pajuto vagonus daužantis ir tiesiantis į Va-karus. Važiavo pas sūnų tarp dviejų, geležimi apkaustytų vagonų.

(bus daugiau.)

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

• **KLAIPĖDOJE** kuriamas naujas muzikinis teatras, kurio premjera numatoma ateinančiais metais.

Lietuviams libretistams, muzikams ir dailininkams teks gerai pasukti galvas, kuriant moderniškas operetas (gramozdiškai vietoje vadinamus "muzikus"). Amerikoniškos tokios muzikinės pjesės – operetės būtų netinkamos nei savo aplinkos vaizdavimu, nei stiliumi (su kai kuriomis išimtimis).

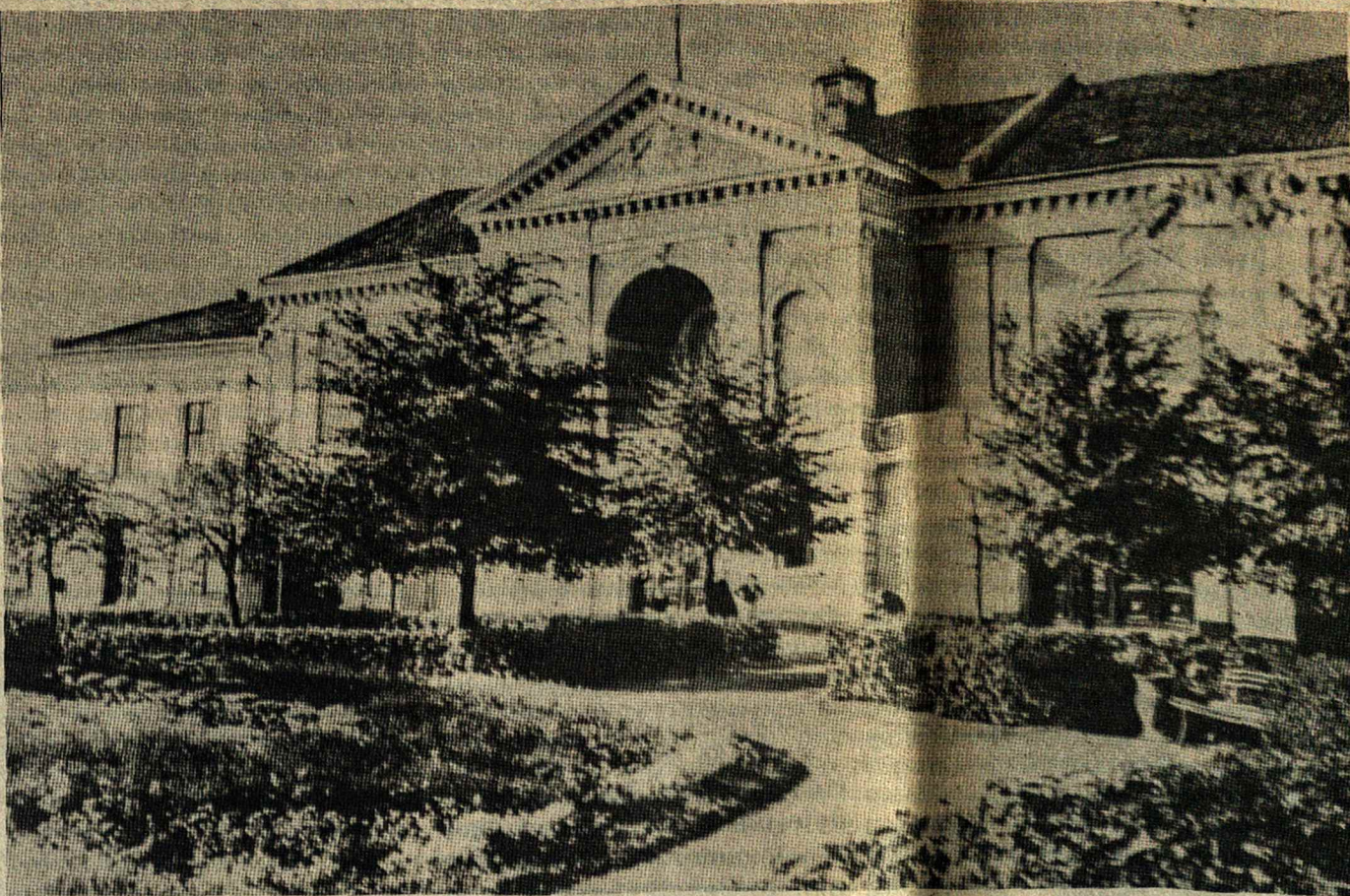
• **VILNIAUS** architektai rūpinasi naujo gyvenamojo rajono projektu. Tai būtų Fabijoniškių trečiojo mikrorajono statymas.

Architektai – Miestų Statybos projektavimo Instituto nariai.

• **PÁLANGOJE** nutiestas 6,5 km. dviračių takas, kuris vingiuojasi pajūrio želdinių pakraščiu.

• **KAUNE**, naujame Kalniečių rajone įrengtas didžiausias, kaip skelbiama, Pabaltijo fontanas. Jo įrengimas buvo labai brangus. Būtų užtekę mažesnis; nė vienas nebūtų skundęsis, nė vienas turistų nebūtų mažiau nustebintas. Pinigai būtų daug vertingiau panaudoti įrengiant butus seniai – dešimtmečiais – belaukiantiems jų gyventojams. Tai daug svarbiau, negu poviškas išdidumas giriantis "didžiausiais" fontanais.

• **VILNIAUS UNIVERSITE** – TUI už matavimo sistemos sukurimą ir mikroelektro – nikos metodų įvedimą pra-

KLAIPEDA – DRAMOS TEATRAS monėje suteiktas I-ojo laipsnio diplomą Sovietų Sąjungoje.

Vilniaus Universiteto Filizikos fakulteto Katedros vedėjui prof. J. Vaitkui paskyrė aukso medalį, o vyr. mokslininkams – bendradarbiams – J. Jarašiūnui ir E. Gaubui – bronzos medaliai ir pinigines premijos.

• "Tarptautinė Fotografijos Enciklopedija", išleista Šveicarijoje apima laikotarpį nuo 1939–1984 m. Rašoma apie 1600 autorių iš 44 šalių, 2500 iliustracijų. Kiekvienam autoriui skiriama po puslapį su jo biografija, parodų sąrašu, nuotrauka ir iliustracija.

Šioje enciklopedijoje randama apie 10 lietuvių fotografų.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS UŽSIENYJE GYVENANČIAI DRAUGEI

Rašai – gyvenate gerai,
Nors nepadėjo ativarai,
Ir mes taip pat sava ranka
Pelnyt pripratę visa ką.
Vardan vaikystės mūsų dienų
Tu atsiuntei man dovanų.
Ir susirūpinus mastau,
Ką dovanot galėčiau tau.

Juk čia yra tiek daug daiktų,
Kurios turėt norėtum tu –
Taip. Mano turtai dideli
Net išsirinkti negali.

Patį geriausią dovaną –
Tai šilo juosta balzguna –
Tai kelio vingis ties namais.
Taip artimais, taip mylimais.
Kalmelis papuoštas žara,
Ir eglė mėlyna skara,
Ir smėlio takas parugėj,
Ramunės žiedas pradalgėj...

Prie tos didžiulės dovanos –
Dar kapas motinos senos,
Su aukštu, plonu berželiu
Ir eglės vainiku žaifu.
... Ir kilpą Nemuno sujuost,
Ir rūtų šakelę papuošt...
Aš nieko tau nesigailiu, –
Deja... atsiųsti negaliu.

KAM TINKA KOKIOS GĖLĖS

New Yorko psichologas dr. Salvatore Didato pastebėjo, kad žmogaus būdas ir gėlės, kurias jis mėgsta, turi sąryšio. "Jeigu kas mėgsta didelių žiedų ryškias gėles – saulėgrąžas, gladiolus, rododendronus – tikriausiai yra spalvinga asmenybė. Mėgsta įvairumą savo gyvenime; geras kalbėtojas ir geras svečias pobūviuose".

Anot dr. Didato, kas mėgsta rožes, pelargonijas, chrizantemas – yra praktiški, nesistengiantys per daug kitiems užimponuoti žmonės. Respektuojanti tradicijas ir linkę būti saikingi savo nuomonėse ir skoniuose. Varpelių, laukinių krūminių rožių, ramunų, vėdrynų mėgėjai – nesilaiko tradicijų, susidaro savas. Mėgsta pakeitimus ir mėgsta lankyti naujose vietose, susitikti naujus žmones. Hiacinčių, jazminų mėgėjai yra romantikai, norintieji visko, ką gyvenimas pasiūlo. Tai linksmos prigimties asmenys puikūs svečių globėjai ir smagūs draugai. Kas mėgsta orchidėjas, buginvilėjas, hibiskus – yra šiltos ir emocingos asmenybės. Tokie turi palinkimą į dramatiškumą, greitai juokiasi ar verkia ir sugeba išauginti labai artimus ir mylinčius ryšius. Žibuoklės, konvalijos – traukia žmones, kurie kreipia dėmesį į detales. Jie niekada neužmiršta savo artimųjų gimimo dienos ir yra labai tvarkingi bei švarūs.

Jeigu mėgstate auginti savo gėles, tikriausiai esate kantrūs; turite aiškius tikslus. Galite dirbti neišsisukti – nédami ir be frustracijos, nes žinote, kad vistiek jūsų darbas atneš vaisių.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ – LIETUVISKAI!

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB

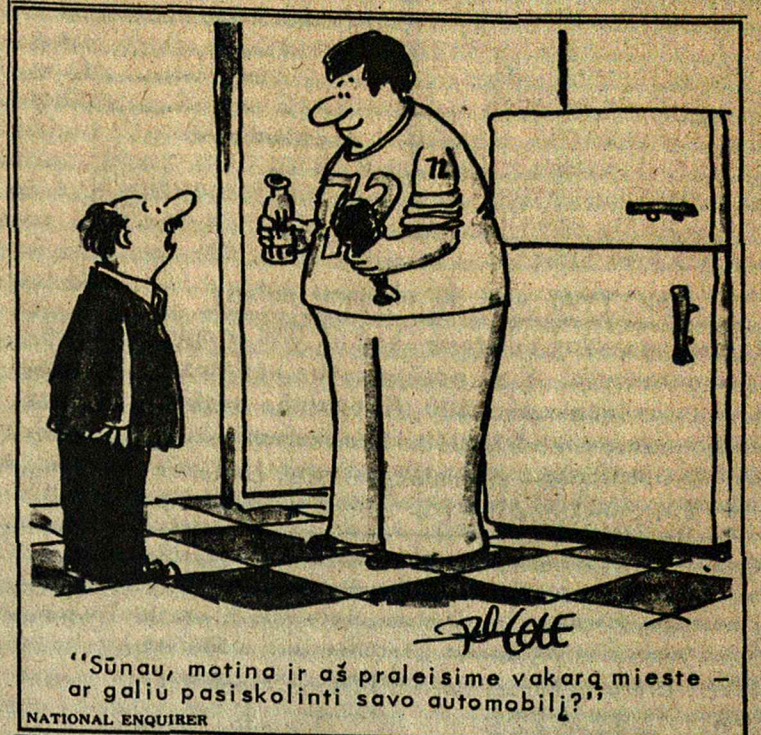
LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 – 12 val. nakties
Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

• Garsiam anglų aktoriumi taip įkyrėjo nuolatiniai klausimai – nėjimai kodėl jis išsikelia gyventi į Šveicariją, kad dar ir aerodrome jį persekiojančiam reporteriui jis pagaliau atsakė: "Garbinu šokoladą".

SODŲ PASLAPTYS

Britų sodininkė Bridget Boland yra parašiusi keletą knygų apie sodininkavimą. Tarpe kita ko, ji rašo, kad: – šalia rožių krūmo pasodinus česnakų skiltelių, pabėgs vabalėliai, ypatingai tie, kurie naikina rožes. – Pakabinus natūralio sviedinuką ant persikų šakos, lapeliai nesiraito. – Virimo taukai, užpilami ant rožių šaknų, paskatina gražų žydėjimą. – "Marigolds" gėlės, susodinti aplink daržovių lysves, nubaido visą eilę kenksmingų vabzdžių ir kirmėlių. – Niekada nesodinkite gladiolų arti daržovių, nes jos jų nemėgsta, o braškės ir nyksta.

AR ŽINAI, KAD...

... Didžiosios liūtys užėina nuo trijų iki penkių dienų po jauno mėnulio ar pilnaties; ... pradėjęs naują darbą, turi saugotis tokių bendradarbių, kurie stengiasi per greitai pasirodyti tau draugiški; ... bet kokiu keliu išsivadavęs, turėtum pasiimti dvigubai daugiau pinigų ir dvigubai mažiau rūbų negu manei, kad tau prireiks; ... atstumas nuo tavo alkūnės iki riešo atitinka maždaug tavo pėdos dydį; ... berniuko aukštis, sulaukus antrųjų metų amžiaus, yra pusė aukščio, kurį jis pasieks užaugęs. Mergaitės būna šiek tiek mažesnės; ... vedybinio žiedo dydžio numeris atitinka tavo kepurės numerį; ... ieškant darbo, kai esi apklausinėjamas, niekada nepratęsk atsakymo į klausimą ilgiau kaip 60 sekundžių; ... juo sūris ploniau atplautas, tuo jo skonis geresnis; ... naudodamas virvę su mazgu sumažini virvės stiprumą pusiau.

BEREIKALINGA IR KENKSMINGA ĮTAMPA

"Įvykiai patys savaime nesukelia kenksmingų įtampų, bet mūsų reagavimas į juos tai padaro. Emocinė reakcija į situacijas priklauso, kaip jos atrodo pavojingos asme – nybei, savigarbai ir jausminiam saugumui", – pabrėžia dr. Frank Richardson. Pastebėdamas, kad bendrai imant, įtampa yra natūrali gyvenimo dalis, tačiau kenksmingas jos laipsnis turi būti kontroliuojamas. Jis siūlo šiuos būdus tai padaryti:

• Nemanyk, kad būtina reikia nuolat rūpintis, ir tada išvengsi klaidų ar nesėkmių ir tai padės tau kontroliuoti įvykius. Vien rūpestis nieko nepakeičia. Jeigu nori išvengti bereikalingų įtampų – palik praeitį ramybėje ir negalvok per daug apie ateitį. Gyvenk dabartimi.

• Atsikratyk įpročio sau taikyti neįmanomai aukštus standartus. Daugelis žmonių yra didelėje įtampoje, nes nevaisin – gai bando save ir kitus įtikinti, kad jie visada turi geriausius atsakymus į viską, ar kad jie gali kontroliuoti savo aplinką.

• Nepriklausyk nuo kito asmens, kad būtum laimingas. Jeigu tikiesi, kad kiti tave padarys laimingas – tai kentėsi nuo baimės ir frustracijų. Nuo tavęs paties priklauso susirasti sau įdomių ar prasmingų užsiėmimų. Tada netu – rėsi gaisti laiką besiskundžiant, kad kiti tavęs nesudomi – na ar neužima.

• Nesistenk būti pats tobuliausias, nes pakliūsi į beprasmišką veržimąsi, sukeliantį didelę baimę, nes niekada sau statomi standartai nepasiekiami.

• Venk vertinti kitus žmones pagal savo standartus. Daug bereikalingos įtampos pasidaroma, kuomet reikalaujama iš kitų, taip pat galvoti, gyventi ir elgtis, kaip pats.

Kiekvienas žmogus gyvena pagal save ir neprivalo gyventi pagal tave. Geriau pakeisti savo reikalavimus kitų žmonių atžvilgiu.

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siųsti, dabar vėl, galima paremti savo artimuosius pasiunčiant jiems naudingų dovanų.

Šių metų pradžioje siūlome šiuos dovanų siuntinius: 1986 – 1

Vyriškas arba moteriškas bliuzonas – anorakas, velvetinės "Wrangler" firmos džinsinės kelnės, vyriški arba moteriški sportiniai batai firmos "Adidas".

Šio siuntinio kaina pasiunčiant oro paštu\$ 160,– 1986 – 2

"Adidas" firmos sportiniai kostiumai, sportiniai batai firmos "Adidas", vyriškas arba moteriškas megztinis, vyriškas arba moteriškas bliuzonas, velvetinės arba denim medžiagos džinsinės kelnės firmos "Wrangler" arba "Levi".

Siuntinio kaina su pasiuntimo išlaidomis\$ 280,–

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir nau – dingiausiu PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent,
BRI 4HB, ENGLAND
Tel. 01 460 2592

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI CERTI – TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Deiniui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 % už 90 dienų term. indel.
9¼% už 6 mėn. term. indel.
9½% už 1 metų term. indel.
9¾% už 2 metų term. indel.
9¾% už 3 metų term. indel.
9½% už pensijų planą
7½% už specialią taup. s-ťą
7 % už taupymo sąskaitas
6-8% kasd. palūk. sąskaita
6 % už čekių sąskaitas

IMA:

už asm. paskolas nuo ... 11%
už nekiln. turto (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11½%
2 metų 12 %
3 metų 12½%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadi., antradieniai ir trečiadieniai - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniai - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 - Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 29 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

MOKA UŽ:

Pirmadieniai	10-3	90 dienų term. indėlius 9 %
Antradieniai	10-3	180-185 d. term. indėlius 9¼%
Trečiadieniai	10-3	Term. indėlius 1 metų 9½%
Ketvirtadieniai	10-8	Term. indėlius 2 metų 9½%
Penktadieniai	10-8	Term. indėlius 3 metų 9½%
Šeštadieniai	9-1	Pensijų sąskaitą 9½%
Sekmadeniai	9-12.30	Specialią taupymo sąsk. 7½%
		Taupomąją sąskaitą 7 %
		Kasd. taupymo sąskaitą 7 %
		Depozitų - čekių sąskaitą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 12 %
mortgicijus nuo 10½%-12%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neiram mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

sudbury

"GELEŽINIO VILKO" KLUBO
POBŪVIS

Sudburio ir apylinkės Žvejų ir Medžiotojų Klubas GELEŽINIS VILKAS, š. m. ba-
landžio mėn. 19 d., lenkų sa-
lėje 212 Frood Rd., rengia
tradicinį-priešsezoni-
nį POBŪVĮ.

Programoje išgirsime

naują Toronto Dainos Viene-
tą, sėkmingiems pereito se-
zono žvejams bus įteiktos
taurės.

Bus paruošta skani vaka-
rienė, veiks baras, turtinga
loterija ir gera muzika.

Kviečiame visus narius ir
Sudburio bei apylinkės tau-
tiečius su svečiais gausiai
dalyvauti ir linksmai pra-
leisti vakarą. Pradžią-6val.

V a l d y b a

vincijos premjeras D. Pe-
tersen. KLB Ottawos Apy-
linkės Valdybą ir "Ramunė-
lių" Dainos Vienetą atstova-
vo Rūta Šiulytė-KLIČIENĖ ir
Vida BALSEVIČIUTĖ.

Ministerė dr. Lily MUN-
RO buvo supažindinta su lie-
tuvų veikla Ottawoje ir apy-
linkėje.

ottawa

• Ontario ministerė Lily
MUNRO suruošė priėmimą
"Westin" Hotelyje etninių
grupių bei organizacijų at-
stovams. Dalyvavo apie 250
atstovų iš Ottawos, taip pat
buvo atvykęs ir Ontario pro-

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ "LITHO-ART" LIMITED
TORONTE IEŠKO ASMENS, NORINČIO IŠMOKTI
SPAUSTUVĖS DARBŲ, SU GALIMYBE ĮSIJUNGTI
DALININKU Į BENDROVĘ. SKAMBINTI :

Tel.: (416) 533-4363, VAKARAIŠ: (416) 233-7321.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALEJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

BALTŲ VETERANŲ LYGOS KANADOJE SUVAŽIAMO DALINIŲ VĖLIAVOS

toronto

PEDAGOGAS ANTANAS RINKŪNAS

PRISIMENANT PEDAGOGĄ
ANTANĄ RINKŪNĄ

Š. m. kovo mėn. 22 d. To-
ronte, Kankinių Parapijos
bažnyčioje buvo atlaikytos
iškilmingos pamaldos peda-
gogo Ant. RINKŪNO vienu
metų mirties sukaktuvių pa-
minėjimo proga.

Po pamaldų, Parapijos sa-
lėje velionio žmonos p. Rin-
kūnienės ir artimųjų inicia-
tyva buvo suruoštas visuo-
menės priėmimas, kuriame
dalyvavo eilė organizacijų
atstovų bei buvusių A. Rin-
kūno mokinių, kurie jau spė-
jo suaugti ir subręsti.

Pagerbimo ir sukaktuvi-
nių prisiminimų eigą prave-
dė H. Stepaitis. Kal-
bėjo Kanados Lietuvių Bėn-
ruomenės Krašto Valdybos
p-kas adv. A. Pacevi-
čius, VLIKO ir Tautos
Fondo vardu L. Girinis.
Norvaiša, Anapilio So-
dybos Korporacijos p-kas J.
Andriulis ir Aukštes-
niųjų Lituanistikos Kursų
mokytoja S. Bubelienė.

Minėjimo proga Antano
Rinkūno Švietimo Fondui pa-
remti suaukota \$430. L. G. N.

L. GIRINIO ŽODIS
ANTANO RINKŪNO MIRTIES
METINIŲ PROGA

"Kada tenka kalbėti VLIKO
vardu apie Antano Rinkūno
šioje žemėje paliktuosius
pėdsakus, tenka kalbėti apie
mūsų generacijai dovaną,
kurią Antanas paliko išei-

• Jokūbas Šimkevičius, žemaitis, viename savo fel-
jetone aprašė vieną dvarininkę, kuri industrinę revoliu-
ciją (18-19 a.) labai sumaniai pritaikė savo ūkiui. Pir-
miausia ji nugirdydavo savo baudžiauninkus ir įtikindavo
juos, kad jų apsirėngimui visiškai pakanka pakulų, o
gerąjį linų ir kanapių pluoštą pati pasiimdavo. Paskui
toji išradingoji ponė nebijodavo lankytis kiaulmiguose,
kur buvo skerdžiamos lašininės kiaulės, geriausią mėsą
pati pasiimdama, muzikams palikdama tik galvą, pažan-
des ir kojas košelienei. Trečias tos pramoningos ponios
išradimas vadinosi apkirpimas. Ji liepdavo savo ekono-
mui suvaryti visas mergaites ir ištėkėjusias moteris į
dvarą, išbardavo jas dėl švaros nesilaikymo ir liepdavo
visoms nukirpti plaukus... Toji sumani ponė linus par-
duodavo pirklams, kanapes - virvininkams, kiaulieną
- smuklininkams, ilgesnius plaukus - perukininkams, o
trupesnius - kreslininkams.

Vincas Trumpa

damas, išskubėdamas. Pa-
aukojo jis jaunajai genera-
cijai elementorius, vadovė-
lius, o mokytojams bei pe-
dagogams pasididžiavimą,
kad jie galėjo pasakyti, kad
lankė Antano Rinkūno peda-
goginę mokyklą.

Antanas išskubėdamas a-
tidavė viską, ką galėjo šir-
dyje išsaugoti. Atidavė jau-
najai generacijai nesvyruo-
damas, nereikalaudamas pa-
dėkos. Nors gerai žinojo,
kad tik savos žemės netekęs
tegalį suprasti gimtojo žo-
džio prasmę ir reikšmę.

Antano Rinkūno šioje žė- Baltų Veteranų Lygos suvažiavime Toronte renkamos aukos
mėje paliktieji darbai ilgai naujai vėliavai. Aukas renka: Teresė GRAŽULIENĖ ir Monika
VASNAVIČIENĖ.

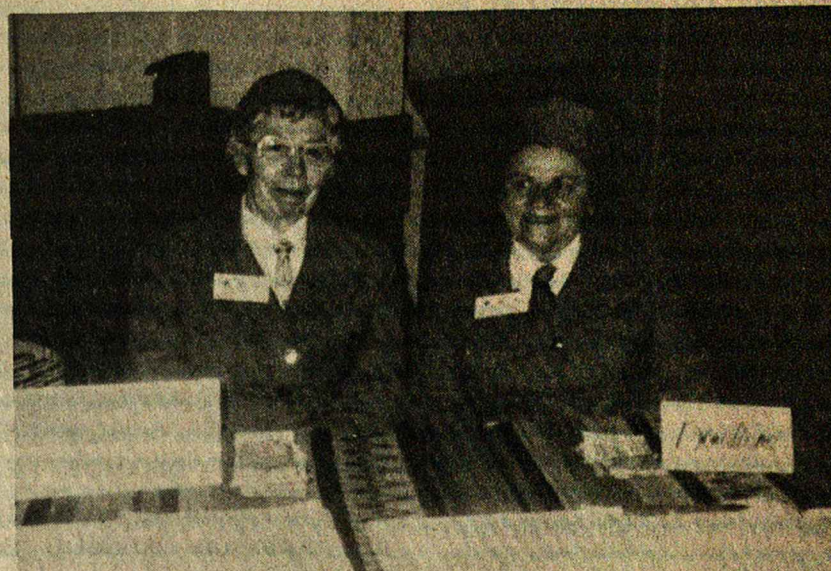
dar liudys ir ragins: skleis-
kite lietuvišbės ugnelę jauno-
sios kartos širdyse ir vis-
kuo prisidėkite prie laisvės
pavertai Lietuvai šauksmo;
remkite VLIKą ir globokite
Tautos Fondo idėją.

Paskutinę savo gyvenimo
valandą A. Rinkūnas paliko
paskutiniąją savo knygą "Lie-
tuva ir VLIKas". Ji liks tar-
tum testamentas, kuris dau-
geliui primins, kad kova už
Lietuvos laisvę nesikeičia,
ji yra nuolatinė, visuotinė ir
besąlyginė.

Kiekvienas iš mūsų, vie-
nokių ar kitokių idėjų, se-
nas ar jaunas Antanui buvo
brolis. Nesisavino jis sąva-
jai idėjai absoliučios tiesos,
neteisdamas žmogaus, bet ly-
giai vertino kiekvieną susi-
organizavimą, kiekvieną lie-
tuvį, kuris tik jungėsi už sa-
vos žemės laisvę. Todėl
Ant. Rinkūno nustojome visi,
ir tas, kuris dėkojo už ele-
mentorių ir tas, kuris drau-
ge keliavo tremtinio dalies
keliu.

... Tylus Jo buities apma-
tymas pasako daugiau, negu
išsakyti žodžiai.

Tebūna palaiminti šioje
žemėje Antano Rinkūno pa-
liktieji darbai ir keliai, ku-
riais Jis keliavo."

OPENING REMARKS FOR THE BALTIC VETERAN'S
LEAGUE IN CANADA CONVENTION,
BY THE PRESIDENT, STANLEY JOKUBAITIS,
MARCH 15, 1986.

Nearly forty-six years ago, the So-
viet Union opened its imperialistic west-
ward expansion by the armed invasion of
Estonia, Latvia and Lithuania. As a direct
result of Hitler-Stalin secret agreements
some 300,000 Red Army troops poured into
Lithuania on June 15, 1940, and into Esto-
nia and Latvia on June 17, 1940.

In direct violation of all international treaties, the
Baltic countries were robbed of their independence,
and transformed into colonies of the soviet empire.
Suppression of human rights, denial of fundamental
freedoms, economic exploitation, russification, mass
murders and deportations followed in quick order.

The Baltic people, traditionally western in their
orientation, did not give up their hope for freedom.
During the second world war, the Estonian, Latvian and
Lithuanian armed forces fought fierce battles against
the soviets until May 8, 1945. Thereafter guerilla acti-
vities were continued in Baltic countries up to 1953;
in certain cases even up to 1964. During this long, he-
roic resistance the Baltic freedom fighters suffered
heavy losses.

The aftermath of the second world war has wit-
nessed the disappearance of many colonial empires and
the emergence of many nations. Presently, the Soviet
Union has remained the only ruling colonial power of
the 20-th century.

Throughout the years the Baltic people have be-
en supported in their hope for freedom by the continu-
ed non-recognition of the Soviet annexation of their
homeland by all the major powers of the free world.
Therefore, the Estonian, Latvian and Lithuanian vete-
rans in Toronto hereby solemnly declared that on this
day, the 15-th of January, 1966, they will enter into
an agreement of friendship and ideological co-operation
between themselves in order to strengthen the common
front for their continued fight for the liberation of
their enslaved homelands.

One high ranking government official said, "A
good loyal immigrant in Canada, who loves his father's
homeland and preserves his culture, will be a good Ca-
nadian".

Living here in Canadam we are still a part of
our nation, and therefore will not give up our fight
for her freedom. To win this struggle we must secure
each fellow-countryman to preserve his nationality,
especially the younger generation.

We stand for the liberation of Lithuania, Latvia
and Estonia and for loyalty to Canada.

The aim of the League is to unite all Estonian,
Latvian and Lithuanian war veterans' and other patrio-
tic cultural organizations into a strong united force.

The Baltic states lost their independence, for
the reason being, that the great powers were fighting
against each other, and our countries were occupied
by the USSR. Both sides, East and West, are prepa-
ring for the new struggle, and only time will tell, when
and where it will begin. The Baltic states will regain
their independence. We the Balts are supporting the
democracy and must be prepared and ready if our fa-
therlands are calling us.

Dead, for a free homeland, our soldiers, volun-
tiers, partisans, and those who deported to Siberian
taigas, while our subdued brothers and sisters, oblige
us to lead the fight for freedom: with the scholar's
book, the artist's painting, with patriotic words, with
song, with our folk dance, and with a prayer.
May God help us in this struggle for freedom.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI.
Dr. Gv. Valančius

MARGUČIŲ PIETŪS

BALANDŽIO 6 d., po 11 v. pamaldų, AV parapijos salėje, Šv. Onos Draugija ruošia Margučių Pietus. Kviečia visus atsilankyti.

ISPŪDINGOS VELYKINĖS PAMALDOS

Aušros Vartų Parapijoje Velykų pamaldos buvo labai išpūdingos. Mišias atnašavo kleb. J. Aranauskas, SJ, asistuojamas kun. Iz. Sadausko (svečio iš Šv. Kazimiero parapijos).

Nepaprastai gražiai pasirodė Seselių vadovaujami vaikai procesijoje. Jie nešė žvakutes ir gėles.

AV Parapijos Choras, prisidėjus didėlei daliai "Pavarario" mergaičių, prisijungus ir buvusiems choristams, išpūdingai giedojo visus "Linksmą dieną mums nušvito" posmus, procesijai einant 3 kartus aplink bažnyčią, kurioje dalyvavo ir visi Parapijos Komiteto nariai su žvakėmis rankose.

Velykiniam chorui dirigavo muz. A. Stankevičius, o vargonavo gerbiama mūsų bičiulė muz. Mm. R. Och.

Choras velykinių giesmių seriją pradėjo su Gounod "Kristus jau kėlės" ir "Sanctus", J. Gruodžio "Tėve mūsų" ir baigė Haendelio "Aleliuja" iš kantatos "Messias". Ši pastaroji giesmė yra tapusi mūsų choro tradicine Velykų baigmine giesme.

Šių metų Velykos buvo iš viso pirmą kartą įrašytos į Video juostą. Tai atliko su savo aparatūra D. N. Baltrukonis, kuris taip pat yra ir veteranas choristas.

Po iškilnių salėje visi buvo pavaišinti margučiais, lengvais užkandžiais ir vynu.

Buvo atvykę daug svečių iš Chicagos, Detroito, Toronto ir net iš įvairių Europos miestų, vienas net iš Lenkijos lietuvis. D. N.

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8606 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209, 364-4658

Tel.: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel. (514) - 871-1430

TAKSŲ FORMŲ PILDYMAS

GREITAM IR TIKSLIAM PATARNAVIMUI

KREIPKITĖS!

ROBERT BERNOTAS B.Com.

Tel. darbo: 871-1430

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS LITAS

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

[VYKS 1986 m. BALANDŽIO mėn. 19 d. 4 val. p.p.]

Šv. Kazimiero parapijos salėje,

3426 Parthenais St. Montreal, Que.,

REGISTRACIJA PRASIDĖS 3:30 val. p.p.

Kandidatams išstatyti formos gaunamos visuose "Lito" skyriuose.

VALDYBA

Lietuvos Karaliaus MINDAUGO Šaulių kuopos ir Jūrų Šaulių kuopos NERINGA metinio susirinkimo atidarymo prezidentas. Žodį taria A. Mylė. Sėdi: g. š. Ignas Petrauskas, g. š. Juozas Šiaučius - "Vilniaus" š. R-nės pirm.; kun. St. Šileika, SBD; kun. g. š. Juozas Aranauskas SJ, Sav. Kūrėjas Kazimieras Sitkauskas; a.s. Alfonsas Vazalinskas ir j. š. kp. NERINGA pirm. Leonas Balaišis.

Taurių įteikimas Sportinio Šaudymo laimėtojams. G.s. A. Vazalinskas įteikė taures: A. Urbonui, B. Kasperavičiui, g.s. J. Šiaučiuviui ir A. Mylei. Abi nuotraukos A. Kalvaičio

• RAUDONASIS KRYŽIUS
klausia, ar turite Raudonojo Kryžiaus kortelę? Prireikus Nuolatinis Raudonojo Kryžiaus Centras, kur galima duoti kraujo nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. r. - 8:30 val. v. randasi 3131 Sherbrooke Street East (Pre-davus kraujo Raudonajam Kryžiui. Kiekvienas geros sveikatos asmuo 17-65 m. Yra ir kraujo priėmimo amžiaus, gali be pavojaus judamos stotys, kurių die-

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisai ir remonduojame
- Siuvu ir paduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. MONTREAL, Que. H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT BLVD.

ir ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

KASOS VALANDOS

1475 DE SEVE 3907 A ROSEMONT ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

PIRM. ANTR. TREČ.	9:00-3:00	
KETVIRTADIENIAIS	12:00-8:00	4:00-8:00
PENKTADIENIAIS	10:00-6:00	2:00-6:00
SEKMADIENIAIS	10:30-12:30	10:30-12:30

DUODAME VISUS BANKINIUS

PATARNAVIMUS

AKTYVAS VIRŠ \$ 17,000,000. REZERVAS \$ 600,000.

DABARTINIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA 15.000 DOLERIŲ

Visi "NL" skaitytojai ir organizacijos maloniai prašomos prisidėti prie "NL" patalpų remonto!

-MALONŲ "NL" SKAITYTOJAI, prašome pasinaudoti šia atkarpa ir ją atgal atsiųsti "NL" adresu:

Siunčiu "NL" prenumeratą už 198...m.....dol.

"NL" namų remonto vajuidol.

Mr. Mrs.

Adresas

notvarę galima sužinoti tel: 937-1941, arba 937-1430.

Balandžio 11 d. kraują galima duoti Jean Talon ligo - ninėje, Klinikos skyriuje, 1365 Jean Talon Street East, I-ame aukšte, 9:30 v. r. - 5:30 val. p. p.

• ADOMONIAI, Jonas ir Jaina (ne Adomaičiai, kaip peñ neapsižiūrėjimą buvo parašyta), praleidę 2 mėnesius žiemos atostogų Miami, sugrįžo į Montrealį, maloniai pailsėję ir pasiilgę savo miesto ir savo kolonijos.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje